Hayat

No. 86 30 MAYIS 1958 100 KURUŞ

Bu sayıda :

Orta sahifelerde renkli olarak Bellini'nin

FATİH TABLOSU

Hayat'ın Büyük tefrikası:

Osmanlı Saraylarında

HAREM HAYATININ İÇYÜZÜ

Sizin için çalışıyorlar!

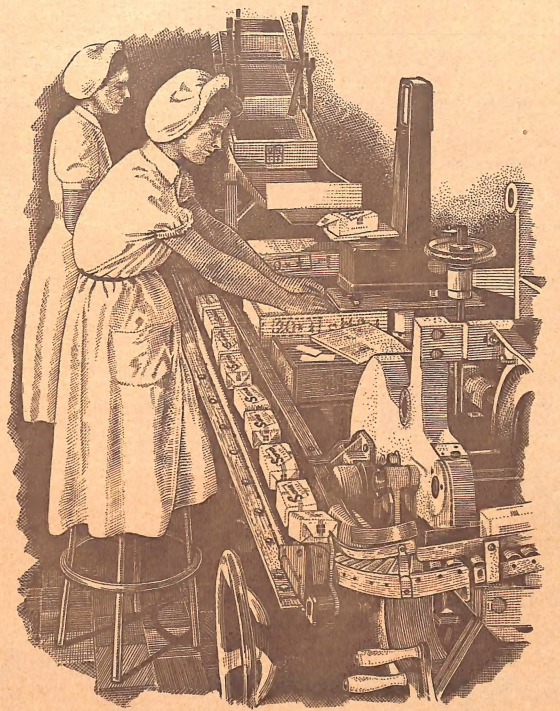

Günde 8 saattan haftada altı gün çalışıyorlar. Bunlar günlük vazifelerini bitirince yerlerine, hepsi de temiz, beyaz önlükler giymiş olan yeni kızlar gelecektir. Çünkü iş durmadan devam eder.

Bu teferruatlı ambalaj makinelerinin çalışmasını seyretmek elbette çok alâka çekicidir. Bu makinalar yüksek bir sür'atle çalışarak **SANA** margarinini istenilen eb'atta ve ağırlıkta keser ve intizamlı olarak ambalaj kâğıdına sararlar. Hem de bu ameliye çok sür'atli olur. Bu makineden saniyede bir paketten fazla çıkar.

İyi bir şekilde ambalajlanıncaya kadar bütün ameliye zarfında **SANA**'ya işçinin eli kat'iyyen değmez. Onden sonra, seri hareketlerle **SANA** tahta kutulara yerleştirilir. Ancak, **SANA** size, yani müstehlike sevke hazır oluncaya kadar daha yüzlerce ameliyeden geçmesi lâzımdır.

Gayemiz, yüksek evsâflı yiyecek maddeleri imâl etmek ve bunları çok makûl fiyatlarla satmaktır. Türk-Hollanda sermayesinden meydana gelmiş olan Unilever-İş Türk Ltd. Şti., tecrübe ve kaynaklarını işte bu şekilde halkın hizmetine arzetmektedir. Yalnız Türkiye'de değil, dünyanın 57 muhtelif memleketinde Unilever bu şekilde çalışmaktadır.

Unilever - İş Türk UNIT *Sizin için çalışıyor*

Hayat

JACKIE LANE
(Fotoğraf: A. British)

HAFTALIK MECMUA

30 MAYIS 1958
FİATI : 100 KURUŞ
YIL: 3 CİLT: 4 SAYI: 86

SAHİBİ :
ŞEVKET RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI

HAZIRLIYANLAR :
SEMİRAL BİLBAŞAR
FİRUZ AŞKIN
FİKRET ARİT
AYHAN ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - Sürenkök (Ankara) - Turizm Fotoğraf A.j. (İzmir) Associated Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın ve-ya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

REKLÂM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 Shilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone — âdi posta ücreti dahil — 75 T.L. dır. Abone olmak istiyenler bu mebliğin karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını T.C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alabilirler.

PARALARINI Nereye HARCIYORLAR

Brigitte Bardot

Ayağına bir pantolon, sırtına soluk renkli bir plover geçirip filim stüdyosundaki şahsi odasında roldüı ezberliyen dağınık saçlı, şımarık tavırlı bu genç kızı görseniz, dünyanın en şöhretli yıldızlarından biri olduğuna inanmazsınız.. Filim başına muazzam ücretler almasına, para ile âdeta oyun oynamasına rağmen idaresini bilir. Giyimine ehemmiyet vermemesi de bu yüzdendir. Gerçi zaman zaman binlerce lira sarfederek «B. B. partiyeler tertip eder ama, bunu gösteriş ve reklâm olsun diye yapar. Yoksa kazandığı paraları mükemmel bir işe yatırmıştır. Birkaç tane snack - bar «soğuk büfe» sahibidir. En lezzetli sandviçler B. B.'nin büfesinde satılır.

Danielle Darrieux

Bir zamanlar beyazperdede çok sevilen bir Fransız yıldızıydı. Bugün dünya piyasasında itibarını kaybetti ama Fransızlar onu hâlâ seviyorlar. Danielle Darrieux filimlerinden eskisi kadar çok para alamıyorsa da gene milyonlara sahip. Arzu ettiği her şeye kavuşmuş bir kadının rahatlığı içinde birkaç seneden beri bütün meşguliyetini ve milyonlarını borsa oyunlarına hasretmiş bulunuyor. Danielle Darrieux'yü her zaman güler yüzlü görmeye alışık olanlar onun son zamanlarda düşünceli ve asık çehreli halini pek yadırgıyorlar. Halbuki borsa meraklısı Danielle Darrieux, Birleşik Amerika'daki iktisadi buhranı yakından takibettiği için bu kadar endişeli. Galiba biriktirdiği milyonları tehlikede.

Michele Morgan

Fransız sinemasının bu eski yıldızı filim çevirmeyi bırakacak, fakat Fransızlar ondan vazgeçmiyecekler. Geçenlerde Paris'te bir sinema mecmuasının yaptığı ankette Michele Morgan'ın açılınca sevilen artistı olduğu anlaşıldı. Çevirdiği filim başına milyonlar alan Michele Morgan kocası Henri Vidal ile mütevazı bir hayat yaşıyor. Onun gece kulüplerinde para sarfettiğini, Paris'in lüks ve pahalı mağazalarından alış veriş ettiğini görmek mümkün değil. Fakat her zenginin bir merakı olduğu gibi Michele Morgan da sinemadan kazandığı milyonlarını evinin sık sık değiştirdiği eşyasına sarfediyor. Güzel bir parça âdeta kendisini büyülemektedir.

Martine Carol

Rejisör kocasının peşine takılıp diyar diyar dolaşan şuh Fransız yıldızı Martine Carol, milyonlar kazanmasına rağmen pek de zevk sahibi sayılmaz. İstanbul'a geldiği zaman değişik elbiselerini şehrin şık ve zarif hanımlarına beğendiremedi. Esasen Martine Carol giyimi ikinci plâna bırakmıştır. Kazancını zeytin bahçelerine ve kıymetli taşlara yatırır. Bu sene şiddetli yağmurlar Martine'in zeytinliklerini mahvetmiş, safir ve zümrüt fiyatları devamlı surette düşmüştür. Buna rağmen yıldızı yeni filimlerinden aldığı milyonları gene zeytinliklere ve kıymetli taşlara yatırmaya devam etmektedir. Son zamanlarda Martine Carol'un sinir buhranları geçirdiği ve oyalanmak için çeşitli içkilere boş para sarfettiği de söyleniyor. Buhranlarının sebebiye para olmasa gerek.

Jean Marais

İşte sinemadan milyonlar kazandığı halde, parasını sarfederken inceden inceye hesabeden bir sinema sanatkârı daha. Yalnız beyazperdede değil, sahnede de büyük bir muvaffakiyet sağlıyan Jean Marais paraya düşkün değildir ama, hesabını iyi bilir. Fransa'nın en şık giyinen erkekleri arasındadır, gezip eğlenmekten hoşlanır, bilhassa kadınların yanında pek cömerttir. Lâkin kazandığı milyonlar yanında bu gibi ufak tefek sevklerine harcadığı paralar devede kulak sayılır. Jean Marais'nin para hesabında ipin ucunu kaçırdığı tek husus tıpkı Michele Morgan gibi ev eşyasıdır. Fakat Michele Morgan'ın tam aksine Jean Marais antika eşyaya meraklıdır. Marnes - la - Coquette'deki muhteşem villâsını Fransız ve İtalyan rönesansına ait kıymetli eşya ve sanat eserleri ile tıklım tıklım doldurmuştur.

YOLLAR KAVŞAĞI LÜBNAN

Lübnan'da muhalefetin, Nasır'ın tahriki ve bazı Dürzi kabilelerinin de yardımı ile giriştiği tedhiş hareketi, memlekette bir dahili harb havası yaratmış, Beyrut'un mamur caddelerini, ortasında Nasır'ın portresinin dikili durduğu bir taş yığınına çevirmiştir. Muhalefet, Cumhurbaşkanı Camille Chamoun'un istifasını istemektedir. Gaye iktidara gayrimeşru yoldan gelmektir. Bu isyanın gerisindeki hakiki sebepleri ve cereyan ettiği tarihî memleketi yandaki sütunlarımızda anlatıyoruz.

HEMEN her memlekette olduğu gibi, Lübnan'da da politik hayat, dünyaya bugünkü siyasi çehresini veren büyük Doğu - Batı mücadelesinin tesiri altındadır. Ancak memleketin coğrafi durumu ve nüfusunun dinî teşekkülü bu mücadele için daha müsait bir zemin yaratmıştır.

Lübnan'ın Arap olan nüfusunun yarısı Müslüman, diğer yarısı Hıristiyandır. Fakat ikilik bununla kalmamaktadır. Hıristiyanlar da, Müslümanlar da aralarında sayısız mezheplere ayrılmışlar, bunlar da rakip aileler halinde bölünmüşlerdir. Bu parçalanma bazı hallerde muhtelif mezheplerin, örf ve âdetlerinin yanısıra kendi müstakil mahkemelerine sahip olmalarına kadar varmıştır. Bu durum karşısında Lübnan Anayasası'na, memleketin siyasi istikrarını temin için, bir çok hususi hükümler konmuştur. Cumhurbaşkanının mutlaka Hıristiyan, buna mukabil de Başbakanın Müslüman olması gerektiği bunların en başta gelenleridir.

Anayasanın kurduğu siyasi yapı bir hayli suni olmakla beraber, dünyayı ikiye bölen Doğu - Batı mücadelesi bu memleketi fazla müteessir etmemiş ve müreffeh Lübnan nispeten sarsıntısız bir şekilde dış politikasını Batıya göre ayar edebilmişti. Mamafih Nasır'ın Arap âleminde gittikçe nüfuz kazanması ve Lübnan'ın kuzey komşusu Suriye'nin de Nasır'ın safına katılması, bu memleketin siyasi düzenini altüst etmiştir. Nasır'ın Arab nasyonalizmi ve sözde müstakil fakat aslında Rusya'ya mütemayil tarafsızlık politikası, Suriyeli ajanların da tesiriyle, Lübnan'da, çoğunu nispeten fakir olan Müslümanların teşkil ettiği ve Cumhurbaşkanı Chamoun'un Batı taraftarı politikasına muarız olan bir muhalefet doğurmuştur.

Bu iki grup arasındaki mücadele geçen seneki seçimlerde had devresine girmiş, muhalefetin seçimlere fesat karıştırıldığı iddiaları arasında Chamoun'un lehine neticelenmişti. O günden beri için için kaynıyan muhalefet iktidara gayrimeşru yollardan gelmek için hazırlanıyordu. 3 hafta kadar evvel Chamoun'un siyasi düşmanı gazeteci Nasib Matni'nin katli, muhalefete hazırlıklarını tatbik için aradığı vesileyi temin etti.

■

Lübnan, Fenike Devletinin inkırazından sonra 28 asır muhtelif devletlerin hâkimiyeti altında yaşamış, ancak 14 sene evvel Fransız mandasından sıyrılmak suretiyle tekrar hürriyetine kavuşmuştur. Coğrafi durumu bu memleketi büyük fikir cereyanlarıyla istilâların takibettiği ve birbirine karıştığı yolun ortasında oturtmuştur. Lübnan'daki hâdiseler bir bakıma tarihin tekerrüründen başka bir şey değildir.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

KÜÇÜKLERİN MÜSAMERESİ — Özel Kalamış Okulu, öğretim sonu dolayısiyle 18 mayıs pazar günü Kadıköy Opera Sineması'nda bir müsamere tertibetti. Bu müsamerede öğrenciler rondlar, zeybekler oynadılar, bale yaptılar. Resimde öğrencilerin yaptıkları baleden güzel bir sahne görülüyor.

ÜNİVERSİTELİ KADINLAR — Bu ayın içinde Perapalas'ta verilen «Üniversiteli Kadınlar Kokteyli» sosyetenin profesör ve avukat hanımlarını bir araya getirdi. Oturanlar, soldan sağa: Avukat Handan Ertunç, Prof. Süheylâ Bayran, Nüzhet Gökdoğan, Sara Akdik, Refia Şemin. Ayaktakiler ise Doçent Nesteren Dirvana ve Nihal Erdener'dir.

12/A PİLÂV YEMEDİ — Galatasaray Lisesi'nin 1948 mezunlarından 12/A sınıfı 25 kişilik kadrosuyla bir Boğaz gezisi yaptı. Gerçi, kadroda eksikler vardı ama, Galatasaray'ın acar sağaçığı İsfendiyar: «Ben onların yokluğunu hissettirmem» diye ortaya çıktı. Toplantının bir noksanı da Galatasaray'ın pilâvı idi.

ORDU — Büyük medeniyetlerin kavşak noktası Lübnan, asırlardır komşularının istilâsına uğramıştır. Bugün de aynı tehlike karşısındadır. Ancak bu tehlikeye karşı koyacak ordusu 60.000 kişilik mahdut bir kuvvetten ibarettir. Buna mukabil Amerikan malzemesi ile mücehhez büyük bir polis kuvvetine sahiptir.

MEMLEKET — Lübnan halkına nazaran Allah dünyayı yaratmadan önce, kullarına örnek olması için Lübnan'ı yaratmıştır. Lübnan, ismini memleketin semboldü olan Cebel Lübnan'dan almıştır. Kelimenin asli İbranice «Laban» dan gelir ki, bu «beyaz olmak» anlamını ifade eder. Hakikaten Lübnan dağları her mevsim karla kaplıdır, böylece de burası Ortaşark çölleri ortasında kış sporlarının yapıldığı küçük bir İsviçre'dir. Topu topu Konya vilâyeti kadar yer kaplıyan bir buçuk milyonluk Lübnan halkının yüzde sekseni okuma - yazma bilir. Memleket coğrafi durumu itibariyle mühim bir istihsal bölgesi değildir. Buna mukabil Lübnanlılar 4000 yıldır sırf ticaretle uğraşmışlar ve bu sahada Yahudilere dahi taş çıkartacak kabiliyetleriyle memleketlerini servete garketmişlerdir. Elli beşten fazla uçak şirketinin uğrağı olan ve Ortaşark'ın Paris'i sayılan Beyrut refahın hakiki sembolüdür. Burada Amerikan konservesinden komünist havyarına kadar her şey mevcuttur. Paris moda evi Christian Dior her yıl buraya iki yüz orijinal modelini yollar. Yukarıda ve yandaki resimler eski ve yeni Beyrut'u gösteriyor.

DUVARA DAYANMA YIKILIR...

Sohbet KÖŞESİ

CEMİYET hayatında tavsiyelerin, teşviklerin, desteklerin ilerlemek istiyen bir insana büyük faydası olduğu muhakkaktır. Ama bunlar olmadan insan ilerliyemez düşüncesine saplandık mı çaresizlik içinde yerimizde saymıya mahkûm oluruz.

Bana mektup gönderen bir okuyucum: «Hayatta yürüdüğüm yolda beni destekliyen hiç kimse yok. Nüfuzlu akrabalardan, kudretli dostlardan mahrum olan bir insan ise ne yaparsa yapsın ilerliyemez. Dayanacağı bir yer olmalı, elinden tutan biri bulunmalı ki insan ilerlesin. Netekim böyle dayanaklarla yola çıkanlar çabucak yükseliyorlar...» diyor.

Sohbetimize başlarken de söylediğim gibi hayat yolunda ilerlerken etraflarından yardım görenler elbette ki daha çabuk başarı kazanırlar. Ama her şeyden evvel insanın kendisinde yürümek kabiliyeti olmalı, ilerlemek için lâzım olan meziyetlere sahip bulunmalı ve kendi kendine bunları çoğaltmaya çalışmalıdır. Çocuklar yürümeye başladıkları zaman etraflarındakiler onlara yardım ederler, elinden tutarlarsa tabii yürümeği daha çabuk öğrenirler. Ama bir çocuğun elinden hiç kimsenin tutmadığını farzedelim. Bu çocuk ömrü boyunca yürümiyecek midir? Elinden tutan bulunmazsa, çocuk zaten yürümek istidadında olduğu için, kendi kendine yürümeye çalışacak ve sandalyelere, masalara tutuna tutuna, tabii bu arada düşe kalka yürümeyi öğrenecektir.

Hayatta da muvaffak olmak istiyen insanlar tıpkı yürümeye henüz başlamamış bir ufak çocuk gibi etraflarından yardım beklemekte haklıdırlar. Fakat yardım gelmezse muvaffak olmak isteğinden vaz geçmek icabetmez. Bu sefer, gene yürümek istiyen bir çocuk gibi, tutunacak yerleri kendi kendine seçmek mecburiyetiyle karşılaşır ve o mecburiyet insanı başarıya doğru götürmeye kâfi gelir.

Nüfuzlu insanlara dayanarak, zengin akrabalardan himaye görerek yükselen, hem de çabucak yükselen insanlar yok değildir. Fakat bunların içinde hakikaten ilerlemek kabiliyeti olanlar dayanaktan mahrum kaldıkları zaman da yükselmelerine devam ederler. Eğer kendilerinde kabiliyet yoksa, yalnız iltimasla, suni gayretle, korunmak suretiyle yükselmişlerse bunlar hakikaten yükselmiş değil, sadece yükselmiş görünürler. Arkalarından payanda ile tutturulan tahtaperdeler gibi payanda çekilir çekilmez yuvarlanacaklardır.

Onun içindir ki dedelerimiz, kendi kendine, kimseye dayanmadan yükselmeyi bize telkin etmek maksadiyle: «Duvara dayanma, yıkılır; insana dayanma ölür!» demişlerdir. Bu söz aynı zamanda hayatta yılmaz bir destek olmadığını da bize anlatıyor. Biz muhtaç olduğumuz desteği içimizde, kendi kendimize temin etmeye mecburuz. Yıkılmıyacak, bilâkis her gün biraz daha sağlamlaşacak olan destek yalnız odur.

ŞEVKET RADO

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Haya

Mihrişah Sultan, oğlu Üçüncü Selim padişah olunca, Eski Saray'daki esaret hayatından kurtulmuş, 80 arabalık büyük bir alayla ve debdebe içinde Yeni Saray'a yerleşmek üzere yola çıkmıştı. Sokaklarda para dağıtılıyordu.

1

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

ORTA KAPI — Topkapı Sarayı'nın ikinci kapısının adı Babüsselâm veya Orta Kapı'dır. Burasını ve Babı Hümayun'u Dergâhı Âli kapıcıbaşılar bekler. Padişahtan gayrı hiç bir devlet adamı, bu kapıdan içeriye atla giremezdi. Divan üzeri sabah kapıda törenle karşılandıklarından Babüsselâm adı verilmişti.

1789 SENESİ idi. Ayasofya camiinin minaresinden müezzinler, I. Abdülhamit'in öldüğünü ilân ediyorlardı. Yerine III. Selim geçmiş, o gece sokaklarda münadiler :

— Devlet ve memleket Sultan Selimindir.

Diye bağırmışlardı.

I. Abdülhamit'in cenaze merasiminden sonra Topkapı Sarayının hareminde bir hazırlıktır başlamıştı. Anane gereğince, I. Abdülhamit'le beraber kadınları, gözdeleri, sevgili cariyeleri de sarayı terketmek zorunda idiler.

Ölen padişahın kadınları, ikballeri ve cariyeleri bir taraftan ağlıyorlar, bir taraftan da hazırlıklarına devam ediyorlardı. Padişahla beraber onlar da haremden göçeceklerdi... Kanun böyle idi. Eski padişahın taifesi Eski Saraya gidecek, yeni padişahın taifesi ise büyük bir alayla Yeni Saraya gelecekti.

Öyle bir vaziyet vardı ki bir taraf kan ağlarken, öbür taraf gülüyor, eğleniyordu. Kocası öldüğü zaman, Eski Saraya göç etmiş olan III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan eşyalarını cariyelerine toplattırıyordu. Yarın büyük bir törenle Topkapı Sarayına gidecekti.

Mihrişah Sultan, kocası III. Mustafa, 1774 de ölünce Eski Saraya gönderilmişti. Tam 15 sene oğlu Sultan Selim'in hükümdar olmasını beklemişti. Bu sarayda âdeta bir sürgün ve hapis hayatı yaşamıştı. Bütün bunlara oğlu Selim'in padişah olması için katlanmıştı. Fakat artık acı günler sona eriyordu. Şimdi talih yıldızları başının üzerinde uçuşuyor, ona ileride süreceği debdebeli hayatın rüyalarını yorumluyorlardı.

Eski Saraydaki 15 senelik hayatı, hep rüyalar ve hayaller içinde geçmişti. Gece gündüz, âdeta I. Abdülhamit'in ölmesi, oğlunun biran evvel padişah olması için dua etmişti. Tanrı duaların kabul etmiş. I. Abdülhamit ölmüş, yerine oğlu III. Selim padişah olmuştu. Mihrişah Sultan, hayallerini hakikat yapan Tanrıya bugününü gösterdiği için dualar ediyor, adaklar adıyordu.

Eski Sarayda bir esir gibi yaşamıştı. Halbuki şimdi oğlu gibi o da esaretten kurtuluyor, hürriyete ve saadete kavuşuyordu. III. Selim, büyük bir imparatorluğun başı, kendisi de onun yardımcısı oluyordu. Emrine kalabalık bir harem teslim ediliyor, orada bulunan kadınlar buyruğu altına giriyordu. Artık istediği gibi saraylar, camiler yaptırabilir, dilediği yerlere geziler tertibliyebilir, hoşlanmadıklarını devlet idaresinden attırabilir, sevdiklerini ikbalin en üst kademesine kadar çıkarabilirdi. Çünkü III. Selim, annesi Mihrişah Sultanı çok sever, onun sözünden dışarı çıkmazdı. Bu sebepten III. Selim, yapılması gereken törenleri tamamladıktan sonra annesinin Eski Saraydan, bir an evvel yanına getirilmesini emretti.

VALİDE SULTAN YOLA ÇIKIYOR

Başta Darüssaade Ağası olmak üzere bütün enderun ağaları resmî elbiselerini giyerek, şimdi Üniversitenin bulunduğu yerde olan Eski Saraya gittiler. Eski Sarayın haremağaları, 6 beygirin çektiği arabaya Mihrişah Sultanı büyük bir saygıyla bindirdiler. Diğer 80 - 100 kadar arabaya Yeni Saraya gidecek cariyeler yerleştirildi.

Eski Saraya gidecek kadınlar arabalara bindirildikten sonra valide alayı yürüyüşe geçti. En önde Asesbaşı ve Subaşılar gidiyordu. Yolları açacaklar, alayın yürüyüşünü ayarlıyacaklardı.

Alay şu şekilde sıralanmıştı : Divan çavuşları, Haremeyni Şerefeyn mensupları - Valide Sultan kethüdası - Yanyana iki kolda giden saray baltacıları - Darüssaade Ağası - Altı beygirin çektiği, perdeleri kapalı Mihrişah Sultanın arabası - para saçmağa memur olan saray mensupları - 80 ilâ 100 arabaya bindirilmiş olan cariyeler.

Alaya iştirak edenlerin başlarında mücevveze kavuklar vardı. Üst kademede olanlarının üzerinde ise kürkler bulunuyordu. Eski Saray ile Topkapı Sarçyına giden yolun iki tarafına yeniçeriler dizilmişler, önlerinden geçen alayı saygıyla selâmlamağa hazırlanmışlardı. İstanbul halkı, alayın geçeceği yollara toplanmış, bu muhteşem alayı görmek için buralara kadar gelmek zorunda kalmışlardı. Pencereler, dükkânlar, yol kenarları, kalabalıktan geçilmiyordu.

Alay Eski Saraydan ayrılınca Beyazıt'ta, tam karakolun önünde, yeniçeri ağası tarafından karşılandı. Alay yeniçeri ağasını görünce durakladı. Yeniçeri ağası Valide Sultanın arabası yanına gelince, yer öperek saygılarını sundu. Valide Sultan, ağaya teşekkür etti ve ona en güzel kumaşlardan bir kat elbise giydirdi. Ayrıca bir bohça içinde yanındakilere dağıtılmak üzere hediyeler verdi. Ağa, valide alayını tekrar selâmladı, alay tekrar yürüyüşüne devam etti.

HALKA PARA SAÇILIYOR

Valide alayı ilerledikçe halkın alkışı da artıyordu. Valide Sultan şerefine, arabasının arkasından gelen memurlar, yollara para saçıyorlar, yol boyuna dizilenler, paraları kapmak için âdeta yerleri tırmalıyorlardı. Bağrışanların, çığrışanların sayısı belli değildi. Memurlar yalnız para saçmakla kalmıyordu. Her Kulluğun önüne gelince buradaki Kullukçulara hediyeler de veriliyordu. Alay Cebehane önüne gelince tekrar durakladı. Burada da Cebecibaşı alayı karşıladı. Valide Sultanın arabası yanına gelince yerlere kadar eğilerek yeni Mehd-i ulya-yı Saltanatı selâmladı. Valide Sultan gülerek ona da teşekkürler etti, bal bol iltifatlarda bulundu. Kendisine ve maiyetinde bulu-

tının İçyüzü

nantara elbise ve kumaşlar hediye etti.

Ayasofya'nın köşesi dönülünce Topkapı Sarayının kalın duvarları, III. Ahmet çeşmesi, Babı Hümayun, bütün güzellik ve haşmetleriyle önüne seriliverdi. Babı Hümayunun önünde ellerinde uzun asalar tutan kapıcılar, eskiden olduğu gibi gene o kapıyı dikkatle ve itina ile bekliyorlardı. Bu kapının önüne Mihrişah Sultan kaç defa gitmiş, eşikyaların, âsilerin bu kapı kenarındaki taşlar üzerine dizilmiş kelleleri seyretmişti. Şimdi tekrar onları görür gibi oldu. Babı Hümayundan giren arabanın sarsıntısı Valide Sultanı daldığı rüyadan uyandırdı.

Tam hastahane kapısının önüne, Bostancıbaşı baş hasekisi ile hasekiler dizilmişler, alayı bekliyorlardı. Burası artık alaya katılanların son durak yeri idi. Kızlarağası hariç, alaya katılanlardan hiç birisi buradan öteye geçemezdi. Bunun için kapıdan girenler rütbelerine göre yolun iki tarafına dizilmişler, son saygı durusunu yapmışlardı.

III. SELİM ANNESİNİ KARŞILIYOR.

Kafileden ayrılan arabalar, Has Fırın önüne kadar ilerlediler. Burada III. Selim annesini heyecan içinde bekliyordu. Yavaş yavaş annesininn arabasına yaklaştı, üç defa yere eğilerek annesini sevgi ve saygıyla selâmladı. Mihrişah Sultan, burada arabadan inerek göz yaşları dökerken cıvıştır :

— Uğurun açık olsun, ikbalin füzun, Padişahım devletinle bin yaşa !

— Maşallah, mağrur olma padişahım senden büyük Allah var.

Diye bağırarak, alkış tutuyorlar, sarayın kubbelerini inim inim inletiyorlardı. Artık arabalar Orta Kapıdan içeriye giriyorlardı. Burada bekliyen kapıcılar da yerlere kadar eğilerek padişahı ve haremin yeni efendisi Valide Sultanı saygıyla selâmlıyorlardı. Mihrişah Sultan bu kapıdan pek hoşlanmazdı. Çünkü bir çok devlet adamlarının haklı haksız burada hapsedildiklerini, sonunda sürüldüklerini veya öldürüldüklerini pek iyi hatırlıyordu. Bilhassa sevgili Nevşehirli Damad İbrahim Paşanın burada öldürülüşüne dair duydukları korkunçtu. Hele o kapının sol tarafında bulunan siyaset çeşmesi tüylerini ürpertirdi. Cellâdlar, devlet adamlarını, Orta Kapıda boğarlar, kafasını kestikten sonra bıçaklarını burada yıkarlardı. Kesilen baş, padişaha, veziri âzama gösterilir, sonra da bu ibret taşının üzerine konur, kıymetli bir matahmış gibi halka teşhir edilirdi.

Mihrişah Sultan, çok içli ve hassas bir kadın olduğu için kandan, kanlı çarpışmalardan hoşlanmazdı. Bu kapıdan geçerken bunları hatırlamamak için gayretler sarfettiyse de muvaffak olamadı. Fakat sarayın üçüncü kapısı olan Babüssaade'ye gelince gönlü biraz ferahladı. Çünkü kocası da, oğlu da bu kapının önünde tahta oturmuşlar, tebrikleri kabul etmişlerdi. Araba oradan geçerken bir besmele çekip dua etmeği de unutmadı. Çünkü Sancakı Şerif sefere gitmeden önce buraya dikilirdi. Sonra da başkomutan olanlar sancağı buradan alırlardı. Bu yüzden sancağın dikildiği yer kutsaldı. Kimsenin üzerine basmaması lâzımdı.

KANLI BİR SAHNE

Valide Sultanın burada da neşesi kaçtı. Tekrar kanlı bir sahne gözünün önünde canlandı : Zavallı Hafız Ahmet Paşa IV. Murad'ın gözleri önünde burada parçalanmıştı. IV. Murat, padişah olduğu halde yeniçerilere ve sipahilere söz geçirememiş, şimdi arabanın geçtiği yerde Sadrıâzam Hafız Ahmet Paşayı âsiler, kılıçlariyle delik deşik etmişlerdi. Hafız Ahmet Paşanın acıklı hikâyesini Hazinedar Ustadan işittiği zaman o kadar üzülmüş, o kadar içlenmişti ki kendini tutamıyarak uzun uzun oğlamıştı. Bu acıklı ve korkunç hatıraları Eski Sarayda unutmuştu. Fakat şimdi bu kanlı tarihin zayıfları gözünün önünde birer birer canlanıyordu. Bu kapıdan uzaklaşmak, onun gerisinde bulunan Hareme biran evvel ulaşmak için âdeta can atıyordu. İçiyle yaptığı bu mücadelede Darüssaade ağasının Mihrişah Sultana hoş geldin demesi bu ince ruhlu kadını, daldığı korkunç hayal kâbusundan tekrar kurtardı.

Darüssaade ağası maiyeti ile birlikte kapının iki tarafına dizilmişler, ona hoş geldin diyorlardı. Bu kapıda duran Darüssade ağaları beyaz hadımlardı. Darüssaade ağasının arkasında bol yanlı Kontoş kürk vardı. Kontoş kürkün yaka ve omuzlarına samur kürk konulmuştu. Kollarının bilek kısmı dar, omuz kısmı ise geniştı. Nereğe ise kürkün kolları yere değecek gibi görünüyordu. Başında kenarları yuvarlak bir şekilde yapılmış Yusufî bir mücevveze vardı. Mücevvezenin tam tepesinde tahtadan yapılmış bir tepelik bulunurdu.

Beline çok güzel bir ocem şalı kuşanmıştı. Şalın arasına kabzası, kıymetli taşlardan işlenmiş bir hançer sokulmuştu. Bu taşlar, geriden pırıl pırıl parlıyordu. Adetâ gözleri kamaştırıyordu. Hele murassa entarisi, kırmızı dökme şalvarı, ve yemenisi ağaanın görünüş ve heybetini bir kat daha arttırıyordu. Bu ağayı, Mihrişah Sultan, eskiden tanıdığı için, diğer ağalara nazaran daha çok ihtifat etti. Çünkü bu ağa, ana kocasını ve onun devrinde geçirdiği tatlı günleri hatırlatmıştı. Hele, Babüssaade'yi aştıktan sonra Arz Odasiyle karşılaşması onun neşesini bir kat daha artırdı.

HAREMİN ÖNÜNDE

Kocası bilmem kaç defa burada Sefirleri, divan âzalarını kabul etmiş, iç ve dış meselelere dair onlarla acı, tatlı konuşmalar yapmıştı. Sanki III. Mustafanın hayali Arz Odasının önüne dikilmiş, ona hoş geldin diyordu. Onun sesinde görünüşte âdeta koca bir imparatorluk yaşıyordu. Çünkü o, savaş, sefer, sulh kararlarını burada vermiş, gereken emirlerini Arz Odasında miletine, beylerine, vezirlerine yazdırdığı fermanlarla bildirmişti. Mihrişah Sultan, daldığı bu tatlı rüyadan ayılmamak için bir an Arz Odasının önünde durakladı. Çünkü sarayın en çok bildiği kısmı bu üçüncü avlu idi. Ne de olsa haremin esas parçalarından sayılırdı.

KAPI ARASI — **Babüsselâm iki kapılıdır. Resimde görülen yere Kapı Arası adı verilir. Tarihlerde meşum ve korkunç bir kapı olarak yazılıdır. Gözden düşen vezirler ve devlet adamları burada hapsedilirler. Buradan ya sürgüne gönderilir, yahut boğdurulurdu.**

Etrafına şöyle bir göz attı : Eskiden olduğu gibi sağ tarafında küçük, büyük odalar, Seferli koğuşu, hazineliler koğuşu, sol tarafında ise Ağalar camii bütün güzellik ve ihtişamiyle sanki onu selâmlamak için saygı durusuna kalkmış gibi dimdik ayakta duruyorlardı.

(Devamı gelecek sayıda)

BABÜSSAADE — **Resim, Topkapı Sarayı'nın üçüncü kapısı olan Babüssaade'yi göstermektedir. Padişahlar bayram merasimlerinde erkân-ı Devlet ve ocağın ileri gelenlerini burada kabul eder onlarla bayramlaşırlardı. Yanda taht üzerinde oturan III. Selim'in bayramlaşması görülüyor.**

HÜRRİYET YARIŞI...

Bir Bulgar ailesi geçenlerde «Hürriyeti seçiş» hikâyelerine bugüne kadar olanların en orijinalini katmıştır. Bu sütunlarda hâdiseyi yeni fotoğraflar ve henüz neşredilmemiş tafsilâtiyle veriyoruz.

EV YAPISI TANK — Ivanov ailesini demir perde gerisinden hürriyete kavuşturan arabanın döşemeleri sökülmüş, böylece bütün aile boylu boyunca yere uzanarak hudut bekçilerinin kurşunlarına hedef olmaktan kurtulmuşlardır. Arabanın ön kısmıyla yan taraflarına kaplanan demir levhalar zırh vazifesi görmüştür. Ivanov'un oğlu Luben'in tahtadan ve cam parçalarından yaptığı periskop arabanın uzanılmış durumda da kullanılmasının sağlamış, Ivanov ailesi de hür topraklara kavuşmuştur.

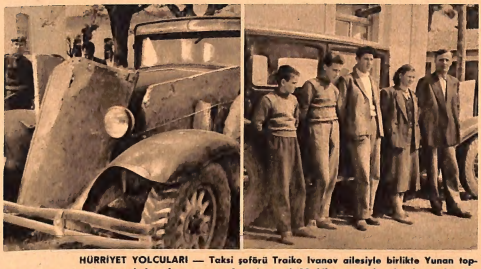

HÜRRİYET YOLCULARI — Taksi şoförü Traiko Ivanov ailesiyle birlikte Yunan toprağına ayak bastıktan sonra. Aramı sürati 30 kilometre olan hurda araba Yugoslav Makedonyasında 300 kilometrelik dağlık bölgeyi güçlükle aşmıştır. Demirperdenin sonu olan Yugoslav tahtaperdesi de yarılmış, Yunanistan'a ulaşılmıştır.

SABAHIN alaca karanlığında, başka dünyalardan gelmiş hissini veren garip bir cisim nefes darlığına tutulmuş bir ihtiyarın hırıltılarına benzer sesler çıkararak oflaya puflaya Makedonya dağlarının sarp bir vâdisini geçiyordu. Ortalık henüz ısısızdı. Az sonra ilkbahar güneşi yabanî otlarla göz alabildiğine kaplı bu taşlık bölgeye ilk ışıklarını serpecekti. Acayip cisim, ölüm döşeğinde yatan bir ihtiyarın son gayretiyle doğruldu, hırıltıları sıklaştı, birkaç boğuk ses daha çıkardıktan sonra tamamen sustu. Kendisi ölmüş, taşıdığı insanlar ise yeniden hayata kavuşmuştu...

Az sonra garip cismin içinden çıkan üstü başı toz içinde perişan kılıklı bir adam hudut muhafızlarına : «Prosfiges !...» diye bağırdı. Bu Yunanca «mülteci» demekti. Adamın bildiği tek Yunanca söz buydu.

Bulgaristan'da taksi şoförlüğü yaparak ailesini geçindiren Traiko Ivanov, yıllardır kızıllardan kurtulmak için türlü çareler düşünmüş, ancak şimdiye kadar buna muvaffak olamamıştı. Ivanov, yetişmekte olan üç erkek çocuğunun istikbali uğruna bu tehlikeli işe girişecekti. Bir gün oturdukları küçük taşra kasabasında 1927 modeli hurda Chrysler arabasiyle müşteri beklerken bu fikir yeniden zihnini kurcalamağa başladı. Kızılların büyük bir lütuf eseri olarak kendisine bıraktıkları, çöp kamyonuna benziyen arabasının sefil hali, sokaktan gelip geçenlerin perişan kılıkları bu kararını büsbütün kesinleştirdi. Derhal eve döndü, oğlu Luben'le işi kararlaştırdı.

Böylece beş nüfuslu aile arabalarına kurularak Yugoslavya'ya geçtiler. Oradan da, kurşun geçmez bir tank haline soktukları hurda arabalariyle demirperdeyi aşarak, Yunanistan topraklarına ayak bastılar.

ESKİ ALBÜMDEN BİR YAPRAK

DARÜTTALİM

YARIM asır kadar önce Direklerarası'nda Letafet apartmanının altındaki salonda «Darüttalim-i Musiki »heyeti seçme fasıllar icra ederdi. Darüttalim Heyeti'nin kuruluşu Meşrutiyet yıllarına rastlar. Üstad İsmail Hakkı Bey'in Musikî Osmanî Cemiyeti'nden ayrılan Udi Fahri, Kemanî Reşat, Kemanî Hâşim, Neyzen İhsan Aziz, Kanunî Nâzım, Tanburî Ahmet, Hanende Arap Cemal, Sıtkı Reşat beyler 1913 de Darüttalim-i Musiki Cemiyeti'ni kurdular. Cemiyet ilk kuruluş yıllarında İstanbul Operetinin çalışmalarına katıldı.

Darüttalim-i Musiki, Türk müziğini yurt dışında tanıtan ilk heyettir. Heyet Mısır'da konserler vermiş, Almanya'da yüzlerce plâk doldurmuştur. 1928-30 yılları Darüttalim-i Musikinin en seçkin heyete kavuştuğu devredir. Kemanî Cevdet (Çağlı), Udi Fahri (Kopuz), Neyzen İhsan Aziz, hanende Celâl (Tokses), Zeki (Çağlarman), Memduh'tan kurulu heyet Direklerarası'ndaki salonda, Küçüksu'da başarılı konserler vermiştir.

Darüttalim Heyetinin konserlerinde günün programı sahnenin yanındaki karatahtaya yazılırdı. Konser üç bölümdü : 1. Kâsâr Fasıl (Besteniğâr, şevkiefza, şeddiarabarı gibi). 2. Solo fantezi eserler (Âli Rıfat Beyin Tereddüt şarkısı gibi). 3. Köçekçeler veya incesaz. Darüttalim-i Musiki Cemiyeti gerileme devrini Kız Kulesi Parkında yaşadı. Celâl Tokses, Zeki Çağlarman, Cevdet Çağlı, İhsan Aziz ayrılınca da dağıldı. Resimde, Darüttalim-i Musiki'nin 1930 yılındaki kadrosu görülüyor. Oturanlar soldan sağa : Cevdet Çağlı, Hasan Ferit Alnar, Fahri Kopuz, İhsan Aziz, ayakta duranlar ise Celâl Tokses, Zeki Çağlarman ve Memduh Bey'dir. Bu heyetteki İhsan Aziz ile Memduh Beyler ölmüştür. Öteki sanatçılar ise hâlâ radyolarımızda fasıllara katılmaktadır...

BEN KİMİM?

Amerikalı bir ruhiyatçı karakter tahlili için fotomontaj yoluyla yeni bir usul keşfetmiştir. Bu usule göre karakteri tahlil edilecek şahısların yüzlerinin sağ ve sol kısımları ayrı olarak birleştirilmekte, sağ ve sol yüz olmak üzere iki ayrı portreleri meydana gelmektedir. Sağ yüz dış, sol yüz ise iç âlemi ifade etmektedir. Aşağıda bazı meşhurların bu metoda dayanılarak yapılan karakter tahlillerini okuyacaksınız.

Sophia Loren — Filim yıldızının, mücadeleci ruhunu portresinden sezmek kabildir. Bilhassa sağ yüzü, bu kadının gayesine ulaşmak için hiçbir şeyden yılmıyacak kadar haris olduğunu gösterir. İç âlemin ifadesi olan sol yüzü de bu mizacı faziasiyle ispat eder. Yani içi nasılsa, dışı da öyledir. Sophia Loren hakikaten harisliğin en bariz örneğidir. «Bir ipte iki cambaz oynamaz» sözünü muska gibi daima zihninde taşıdığı için, yanısıra başka birinin sivrilmesine tahammülü yoktur. Amerika'ya ilk defa gittiği vakit tek kelime İngilizce bilmediği halde, sırf bir dublörün kendi filmine ses vermesine tahammül edemediği için, geceyi gündüze katarak, kısa zamanda mükemmel İngilizce öğrenmiştir.

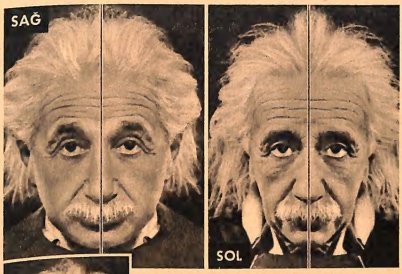

Albert Einstein — Dâhi ilim adamında taban tabana zıt iki ayrı ruh gizlidir. Bir yandan ebedi sülh ve etek bir dünyaya idealiyle ömür tüketen bu adam, öbür yandan atom bombasının mucididir. Harbten sonra gene aynı insan meşh gibi köy köy dolaşarak insanlığı, atoma karşı mücadeleye çağırmıştır. Sağ yüzü, kudretli fakat kabuğuna çekilmiş fikir adamını ifade ederken, sol yüzü, pişmanlık duymuş, üzüntülü ihtiyardır. Bu haliyle Einstein, bizzat çağırdığı habis ruhları kontrolü altına almaktan âciz bir büyücüye benziyor.

Adolf Hitler — Garip metoduyla karakter tahlili ilminde yepyeni ufuklar açmış olan Wolff isimindeki Amerikalı ruhiyatçının iddiasına göre, sağ yüz insanın dış âlemini, sol yüz ise, iç âlemini, şuur altında gizli duran hakiki karakteri ortaya atmaktaymış. Bu hale göre, her ikisi karşılaştırılınca, herhangi bir insanın karakteri bütün çıplaklığiyle okunmuş oluyor. Bu ruhiyatçının kırk yıl arasa bir benzerini daha bulamıyacağı adam, hiç şüphe yok ki Adolf Hitler'dir. Bu adamın başlıca zevklerinden biri, minicik çocuklarla birlikte resim çektirmekti. Bu suretle de «çocuk dostu» olarak nam salmıştı. Almanya'da hemen her günlük gazetede Hitler'i, genç bir kızın uzattığı çiçekleri alır vaziyette tespit eden resimler çıkardı. Burada görülen resimlerse bu fikri çürütmeye yeter. Sağ yüzü, bu adamın ne derece ham fikirli olduğunu, aklına koyduğunu ne bahasına olursa olsun muttlaka yerine getirmek hususundaki korkunç inadını gösterir. Sol yüzündeki ifade ise, hakiki karakterini bütün açıklığiyle ortaya koyar. Bu adam gençliğinde ressam olmak istediği halde, emeline istidatsız olduğu için kavuşamamış, askerlik hayatında da basit bir çavuşluktan ileri gidememiştir. Aşağılık duygusu yakasını diktatörlüğü zamanında da bırakmamış, bunun tabii tezahürü olarak da, her makul fikre karşı kulaklarını var gücüyle tıkamıştır. Hasta bir karakter için işte en iyi misal

Grace Kelly — Hayatı boyunca talih yıldızından yana nasibini fazlasiyle almış olduğunu, Monaco Prensesinin yüzünden okumak kabildir. Şöhrete amansız, çetin mücadelelerle erişmiş olan Sophia Loren'in aksine, Grace muvaffakiyetin zirvesine rahatça çıkmış bir insandır. Artist olarak dünya çapında şöhretini tesadüfler sayesinde yapmış, gene bir tesadüf neticesi Monaco Prensesi olmuştur. Sağ yüzü bu cihetli göstermekle beraber bu hedefe Sophia Loren gibi «gayş vasıfları mubah kılar» düşüncesiyle erişmek istiyen paris bir insan değildir. Zarif Prensesin belli başlı vasıflarından biri de dörtbaşı mamur kadınlık hissi ve şefkatidir. Grace mükemmel bir ev kadınıdır.

THY
TÜRK HAVA YOLLARI

MEMLEKETİN HER TARAFINA
MUNTAZAM UÇAK SEFERLERİ

Müracaat Telefonları

ANKARA (Gündüz)	16108
ANKARA (Gece)	12969
İSTANBUL (Gündüz)	440296
İSTANBUL (Gece)	441905
İZMİR	32125
ADANA	3893
BURSA	1167

Bütün büro ve acentelerimiz emrinizdedir.

Anne sütüne en yakın mama

Tam yağsız
Yarım yağlı
Tam yağlı

Radar Reklam

LAITGOZ IDEAL

Türklere karşı harbeden İtilâf Kuvvetleri Başkumandanı :

ZIĞINDERE

"Dünyanın hiçbir tarafında milletine Türk askerinden daha sadık bir asker bulunamaz!" HAMİLTON

17 haziran 1915 : Kitchener'den bir haber geldi. Bir batarya 15 lik top gönderiyor. Fakat şimdilik bu toplara ayrıca cephane gönderemiyormuş. Elimizdeki cephaneyi idare edeceğiz. Mamafih yalnız topların gelmesi de işimize yarıyacak. Türk ateşleriyle tahrip edilmiş bulunan toplarımızın yerine bunları kullanacağız.

Cephede mevzii muharebeler cereyan ediyor. Dün gece Türkler Hunter - Weston kuvvetlerine karşı şiddetlice bir taarruzda bulundular. Fakat 20 - 30 kişi telefat vererek geri çekildiler. Sonra daha şiddetli ikinci bir taarruza geçtiler. Bizimkileri 30 metre kadar geri sürdüler. Bu sabah bu 30 metreyi mukabil hücumla geri aldık.

Alman denizaltıları sahillere pek yakın mesafelere kadar sokuluyorlar ve nakliye gemilerimizi torpillemiye çalışıyorlar. Bugün attıkları bütün torpiller boşa gitti. Fakat ikmal işlerimizi sekteye uğrattı. Nakliyatımıza devam edemedik...

19 haziran 1915 : Dün gece Türkler Anadolu ve Rumeli yakalarından büyük küçük toplarla ve binlerce şarapnelle «South Wales» kıtalarını, «Worcesters» birliklerini, «Royal Scots» ların mevzilerini ve Bahriye Tümenini şiddetle bombaladılar. Sonra da taarruza kalktılar. Bizimkiler de mukabil taarruza geçtiler. Karmakarışık piyade savaşları cereyan etti. Mevziler hiç durmadan el değiştirdi. Nihayet, iki taraf da kendi yerlerine doğru çekildi...

21 haziran 1915 : Bu sabah erken saatlerde, Fransızlar Türk mevzileri üzerine bir taarruzda bulundular. 2 nci Fransız Tümeni bazı Türk siperlerini zaptetti. Fakat 1 inci Fransız Tümeni Türkler tarafından geri atıldı. Muharebe devam etmekte...

22 haziran 1915 : Birinci Fransız Tümeni tekrar kendini toplıyarak, dehşetli bir çarpışmadan sonra Türklerin birinci kademe mevzilerine girdi. Lâkin pek şiddetli bir Türk mukabil taarruzu karşısında tekrar geri çekildi. Bir müddet sonra aynı tümen bir daha taarruz etti. Yine Türk mevzilerine girdi. Türkler tarafından mukabil hücumla üçüncü defa geri atıldı !... En güzide Fransız kurmay subaylarından Albay Girodon bir kurşunla akciğerinden ağır yaralandı. Pek cesur bir asker olan Albay Nogués de üçüncü defa olarak ciddî yaralar aldı. Bundan evvel Kumkale'de iki defa yaralanmıştı.

Bu savaşlarda kaybımız 3000 i aşıyor...

23 haziran 1915 : Dün gece, muharebenin korkunç uğultusu son haddini bulmuştu. Sabahın dördüne doğru bu tüyler ürpertici uğultu o kadar dehşetli bir hal aldı ki, Gelibolu'ya yeni gelmiş olan takviye birliklerimiz, dünyanın sonu geldiğine hükmederek silâh elde gün doğuncıya kadar endişeyle beklediler.

Gün doğdu, etraf yavaşça aydınlandı. Bütün cephe boyunca umumi bir durgunluk havası müşahede ediliyordu.

GECE BASKINI — Bir İngiliz ressamının yapmış olduğu yukardaki tablo, Mehmetçiklerin mukabil taarruzlarının ne kadar heybetli bir manzara teşkil ettiğini ve düşman üzerinde ne kadar dehşet verici bir tesir bıraktığını ispat eden canlı bir misaldir. İtilâf kuvvetleri, taarruz etmek için Çanakkale'ye çıkmışlar, fakat Türk ordusunun nefes aldırmıyan taarruzları karşısında müdafaada kalmışlardı.

GENERAL HAMİLTON'UN ÇANAKKALE HÂTIRALARI

SAVAŞLAR

Akşama doğru istediğim bombalar ve havanlar hakkında Londra'dan cevap geldi. İki aya kadar bunlar bize gönderilecekmiş. İlk parti bin adet bombaymış. Üçüncü ay 500 tane daha yola çıkarılacakmış...

Bunlar daha çabuk gelse pek memnun olacağız. Top gelecek, mermi gelecek diye elimiz kolumuz bağlı duramayız. Düşman karşısındayız. Biz duracak olsak o bize hücum edecek. Zaten hiçbir gece nefes aldırdığı yok. Bütün bu ihtimaller önceden düşünülecek, her ihtiyaç, zamanında muntazaman ikmal edilecekti.

25 haziran 1915 : Bugün Türkler, sağ cenahımızda, Fransız kuvvetlerinin yanıbaşındaki birliklerimize şiddetli bir hücum yaptılar. Birkaç dakika içinde 28 subaydan 25 ini kaybettik !...

Akşam saat 17 de gazete muhabiri Ashmead - Bartlett bana geldi. Bir müddet konuştuk. Yeni gelecek takviye kuvvetlerini Bolayır hattı üzerine taarruza geçirmenin uygun olacağı mütalâasında bulundu. Ondan sonra da, aklına fevkalâde bir fikir geldiğini söyledi. Bizim tarafa silâhıyla geçip teslim olacak her Türk askerine 10 şiling mükâfat vaadetmeliymişiz. Bu şekilde, bütün Türk ordusundan çabucak ve kolayca kurtulurmuşuz !...

Bu zata, bir müslüman aynı teklifte bulunsaydı, meselâ karnı fena halde aç olduğu bir sırada güzel bir yemekle on şiling vaadetseydi, acaba ne türlü hareket edecekti ?...

Dünyanın hiçbir tarafında, milletine Türk askerinden daha sadık bir asker bulunamaz ! Biz, on şiling yerine elli sterlin bile vaadetsek, bu teklifimiz bize bir yüz karası halinde iade edilecektir !...

Üç güne kadar Zığındere istikametinde büyük bir taarruza hazırlanmaktayız. Türkler daha fazla takviye almadan ve daha ziyade hazırlanmadan ileri hamlemize hız vermemiz lâzım.

28 haziran 1915 : Sabahleyin Braithwaite'le «Colne» destroyerine geçtik. İmroz'dan Helles'e hareket ettik. Gelibolu sahillerine yaklaştığımız zaman donanma toplarının Türk mevzileri üzerine dehşetli surette ateşe başlamış olduğunu gördük. Zığındere harekâtı başlamış bulunuyordu. Her saniye on beş, yirmi yerde birden beyaz dumanlar yükseliyor; bunlara siyah, kurşuni dumanlar karışıyordu. Bütün arazi, göz alabildiğine hafif bir bulutla örtülmüştü.

Helles sahilinde karaya çıktık. Jimmy Watson ve Deeds isimindeki kumandanlar bizi karşıladı. Hep beraber muharebe idare yerine gittik. Burası derince bir siper çukuruydu. Yerlerimize geçtik.

Muharebe bütün şiddetiyle devam ediyordu. Fransız topçusu bize büyük yardımda bulunuyor, Donanma da vazifesini mükemmelen ifa ediyordu. Scorpion, Talbot, Wolverine isimli zırhlılar en büyük çapta toplariyle mütemadiyen ateş ediyordu.

Plân mucibince Birdwood, Arıburnu cephesinden hafif bir taarruz hareketine girişerek o bölgedeki Türk kuvvetlerini oyalamaktaydı. Böylece, Türkler Arıburnu'ndaki birliklerinin hiçbirini çekip bizim karşımıza getiremiyorlardı.

Çukurun içinde, sıcağın şiddetinden duruyorduk.

Patlıyan topların gürültüsü, makinelilerin tarakası kulaklarımızı sağırlaştırıyordu. Bu dehşetli gürültü saatlerce, fasılasız devam etti. Nihayet, saat tam 11 de 87 nci tugay erlerinin hücuma kalktığını gördük. Büyük bir gayretle ileri atılarak Türklerin ilk hat mevzilerine girdiler. Biraz sonra bu hattan çıkıp ikinci ve üçüncü hattara atıldılar. Tam o sırada Türkler dehşetli bir şarapnel ateşi açtılar. Mermiler bizimkilerin tam başlarının üzerinde patlıyor, on binlerce misket bir anda etrafa dağılarak yüzlercesini yere düşürüyordu. Bu ateş altında, bizimkiler ikinci ve üçüncü Türk mevzilerine yerleştiler. Sa-

700 metre kadar bir toprak kazanmış bulunuyorduk. Bu bir muvaffakiyetti. Bugünlük bu kadar kâfiydi. Derhal bir tebrik mesajı kaleme aldım. Harekât kumandanlarına gönderdim. Sonra hep beraber siperden çıktık. Önce Hunter - Weston'un karargâhına uğradım. Yarım saat kadar konuşup vaziyeti tetkik ettik. Sonra Fransız Generali Gouraud'a gittim. Yüzü gülüyordu. «Yarın yine taarruzlarımıza devam edeceğiz.» dedi. Ben de bu fikirdeydim. Bu kadar büyük fedakârlıklara katlanarak almış olduğumuz yerleri muhafaza etmek için taarruz teşebbüsünü elde tutmak lâzımdı.

Saat 19 da «Scourge» destroyeriyle Imroz'a döndüm.

Gece yarısı : Gözlerimi kapıyalı iki saat olmamıştı ki, bir takım sesler yatağımdan fırladım. Derinden derine yine toplar gürlüyor, makinelilerin ıslıkları kulaklarımı tırmalıyordu. İçimi bir sıkıntı sardı. Çadırımdan dışarı çıktım. Çalılar arasından bir keçiyolu bulup adanın doğusuna doğru yürüdüm. Deniz kenarına geldim. Gelibolu tarafına baktım. Hayret, hiçbir şey görülmüyor; hiçbir ses duyulmuyordu !... Çadırımda rüya mı görmüştüm ?...

Olduğum yerde bir müddet durup uzaklara bakmakta devam ettim. Bakmasıl oldu da bu kadar uzun zaman hayatiyetini muhafaza edebildi, ancak Allah bilir...

Yuvarlak bir maden parçası toprağa düşer. Yanındaki askerler hareketsiz kalır. O anda bütün dünya, bütün zaferler yok olur. Hayali bile kalmaz. Herşey bir anda hiç olur !...

29 haziran 1915 : Güneşin ışıkları gecenin hayallerini tamamen sildi. Geriye kalan, sadece Türklerin ağır mukabil hücumlarının izleri oldu... Bombalar ve süngülerle güç durdurulan dehşetli bir taarruzun izleri...

Dünden bugüne kadar verdiğimiz zayiat 2000 kişiyi buluyor. Türklerden zaptetmiş olduğumuz mevzi ve siperleri kaptırmadan muhafaza etmiye muvaffak olduk. Harekâtı teferruatiyle Kitchener'e bildirdim.

Bugün, Türklerin Alçı Tepe gerilerinde büyük bir taarruza girişmek üzere hazırlıklar yaptığını ve kuvvet topladığını haber aldık.

30 haziran 1915 : Bu sabah Fransızlar az zayiatla hafif bir ilerleme kaydettiler. Türkler fazla mukavemet göstermedi. Lâkin henüz muharebe devam ediyor. Akşam 20 de, Wolverine ve Scorpion zırhlıları Türklerin muhtemel gece taarruzlarını atışla defetmek maksadiyle, sahile yakın demirlediler.

1 Haftada

10.858 şehit

Zığındere muharebeleri 28 Haziran 1915 tarihinde başlamış ve 8 gün 8 gece fasılasız devam etmiştir. Bu savaşlar Çanakkale tarihinin en kanlı çarpışmalarıdır. Bu misli görülmemiş mücadelede zayiatımız 10. 858 dir. Kahraman erlerimiz gözlerini bir an bile kırmadan ölüme atılmışlar, böylece düşmanın taarruz teşebbüsünü ve azmini kırmışlardır.

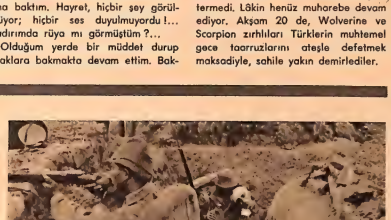

Gece yarısı, tahmin edildiği gibi, Türkler kuzey istikametinden yine hücuma kalktılar. Kanlı muharebeler cereyan etti. Lâkin ilerliyemediler. Mevzilerimizi muhafaza etmekteyiz. Gece 1.30 da Türkler Anzac'lara da pek ağır taarruzlarda bulundular. Fakat netice alamadılar. Boğuşma gün ağarıncaya kadar devam etti. Aydınlıkla beraber Türklerden 500 ölü saydık. Bizim kayıplarımız da hayli kabarık olacaktı.

1 temmuz 1915 : General Gouraud' un bir top mermisiyle ağır yaralar almış olduğu haberi geldi. Hastane gemisine gidip kendisini ziyaret ettim. Ancak yarım dakika konuşmama müsaade edildi. Beş metre yakınında patlıyan bir Türk mermisinin meydana getirdiği hava tazyiki onu sanki kucaklayıp üç metre yükseklikteki bir duvarın üzerine oturtmuş ! Merminin parçaları hiçbir yerine değmemiş. Fakat bu dehşetli fırlayış ve oturuş neticesinde kolu, ayak bileği ve kalça kemikleri kırılmış ! Generalin yaralanması bizler için tamiri pek güç bir kayıp oldu...

GELECEK HAFTA : Zığındere savaşları ara vermeden şiddetle devam ediyor.

SQUIBB

100 yıl

Dünya Sağlığı Hizmetinde

Beşer ıstırabını hafifletmek ve insan hayatını uzatmak gayesiyle New York-da meşhur Brooklyn köprüsü yanında 1858 de kurulan ilk lâboratuarı ile işe başlayan Squibb, bugün bütün dünyada 20 yi mütecaviz memlekette açılan yeni fabrikalarla insan sağlığına hizmette devam etmektedir.

Bugüne kadar kazanılan itimad ve iltifatı gelecek 100 yıllarda da ciddî ve verimli çalışmalarımızla devam ettirmek en büyük emelimizdir.

YÜZÜNCÜ YIL
İTİMAT
1858 1958
SQUIBB

Reklâm Moran A. Ş.

B.B. ye 26

Sevimli sinema yıldızı Brigitte Bardot, kendisine Hayat için hazırlı klârek sorulan 26 suale aşağıdaki cevapları vermiştir. Alman cevaplar B. B.'nun kendi ifadesidir.

— İlk filminizden ne kadar ücret almıştınız ?

— Uzun mesele... Şimdi pek hatırlıyamıyorum...

— Çocukluğu terkettiğinizi ne zaman hissettiniz ?

— Ben çocukluğu hiçbir zaman terketmek istemiyorum ki !

— En çok hangi yabancı şarkıcıyı beğenirsiniz ?

— Şöyle bir düşüneyim... Elbette Frank Sinatra...

— Myléne Demongeot ve Noelle Adam'ı kendinize tehlikeli birer rakip olarak kabul ediyor musunuz ?

— Bu dünyada herkese yer vardır.

— Bir filim çevirirken, sette çalışan 40 teknisyenin önünde çıplak olduğunuz anlarda ne hissedersiniz ?

— Seyircilerin sayısına nisbetle bu kadarı az bile...

— Fransız sinemasının bir numaralı yıldızı Brigitte Bardot'nun tiyatroya karşı hiç arzu duymamış olmasını nasıl izah ediyorsunuz ?

— L'Atelier sahnesinde «Satoya Davet» (L'Invitation au Chateau) piyesini oynamıştım. Yine tiyatroya döneceğim.

— Size göre Fransız sinemasının ideal çifti kimdir ?

— Michel Simon-Gaby Morlay.

— Gazetelerde, filim başına bir milyon lira istediğinizden bahseden yazı ve haberleri okuduğunuz zaman, fazla şişirildiğiniz hissine kapılır mısınız ?

— Talihime şükrederim.

— Etrafınızdaki insanların kararlarınız üzerinde tesirleri olur mu ?

— Kendilerine emniyet ettiğim nadir kimselerin...

— «Mehtap Kuyumcuları» (Les Bijoutiers du Clair de Lune) adlı filminiz hakkında neşredilen tenkitlerin birbirleriyle hiç uyuşmaması sizde ne tesir bıraktı ?

— «Ve Allah Kadını Yarattı»dan sonra düşündüğüm gibi : Karar filmi seyredenlerindir.

— Bir gün, tahammül edilmez bir hal aldığınızı söylemiş, fakat yakında değişeceğinizi vaadetmiştiniz. Şimdi hakikaten değiştiğinize inanıyor musunuz ?

— Evet... Tabii...

— Kız kardeşiniz Mijanou'nun kabiliyetli olduğuna inanıyor musunuz ?

— Ya siz ?...

— İlk kocanız Vadim'in yeni karısını seviyor musunuz ?

— Ya siz ?...

— Tamamen mesut olabilmeniz için eksikliğini hissettiğiniz nedir ?

— Karşılıklı bir aşk...

— Kaprisli misiniz ?

— Hayır... Hiç...

— Filmlerinizin senaryolarını kendiniz mi seçersiniz ?

— Evet. Hepsini...

— Şayet beyaz perdede William Powell-Myrna Loy, Fred Astaire - Ginger Rogers gibi senelerce unutulmayan çiftler arasına sizi de sokmak isteseler, erkek artisti olarak kim ile beraber olmayı arzu edersiniz ?

— Raf Vallone...

— Şimdiye kadar hayli seyahat ettiniz. Hangi memleketin erkeklerini daha fazla yakışıklı buluyorsunuz ?

— Yakışıklı erkek her yerde var, hiç bir yerde yok...

— Genç bir aktris namzedine nasihat vermenin icabetse, ne dersiniz ?

— Güzelleş ve az konuş, derim.

— Şimdiye kadar rastladığınız en bedbaht insan kimdir ?

— Kederli olduğum zamanlar, ben !

sual

— Sizce felâketlerin en korkuncu nedir ?

— Aşksız yaşamak...

— Sesler mi, kokular mı, renkler mi ? Hangisine karşı daha fazla hassasınız?

— Her üçüne de aynı şekilde...

— Danielle Darrieux ve Michèle Morgan gibi, uzun müddet beyaz perdede kalacağınızı zannediyor musunuz ?

— Bu hususta hakem halktır.

— Françoise Sagan' hakkında ne düşünüyorsunuz ?

— Onu çok beğenirim.

— Bu samimi sualler arasında Gilbert Bécaud hakkında hiç bir sualin bulunmaması sizi şaşırtmadı mı ? (Gilbert Bécaud ile Brigitte'in sevişliği rivayet edilmektedir).

— Ben de size soracaktım ! Niçin ?...

— Turist olarak dünyayı gezecek olsanız, kimi yol arkadaşı seçerdiniz ?...

— Her memlekette ayrı bir erkeği.

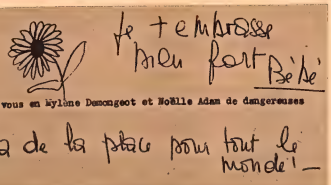

1. Voyez vous en Sylvine Demongeot et Noëlle Adam de dangereuses rivales ?

B. B. NİN EL YAZISI — Brigitte Bardot «Hayat»ın bu hususi röportajına kendi el yazısı ile cevap verdi. Yukarıda aktrisin el yazısını görüyorsunuz. B. B. kendisine sorulan sualleri cevaplandırırken, kâğıdın sağına soluna karalamalar yapmış. İşte birinci sualin üstünde bir çiçek resmi... Yan köşede de «Bol bol öpücükler !» diyor.

MILLIE PERKINS'İN HÂTIRA DEFTERİNDEN...

George Stevens'in çevirdiği «Anna Frank'ın Hâtıra Defteri» nde Anna Frank'ı canlandıran 19 yaşındaki New - Jerseyli aktris Millie Perkins, Hollywood intibalarını anlatıyor.

Millie Perkins Anna Frank rolüyle ilk defa beyaz perdede görülmektedir.

FILIM çevirmekten çok hoşlanıyorum. Modellik yapmayı hiç sevmezdim. Bir daha o işe dönmiyeceğim zaten !... Hollywood'a ayak basarken, herkesten buranın harikulâde bir yer olduğunu işitirdim. Söylenenlerin doğru olabileceği muhakkak. Ama, benim Hollywood'um, Batı Los Angeles'de kiraladığım iki odalı ufak bir apartman dairesi ile 20th Century Fox stüdyosundaki odacığımdan ibaret. Bu arada, bir de Fox stüdyosunun 14 numaralı plâtosunu ilâve etmem lâzım galiba. 14 numaralı plâtoda günlerdir «Anna Frank'ın Hâtıra Defteri»ni oynuyoruz. Rejisörümüz George Stevens' in filme başlarken bana hediye ettiği «Kedi Hazretleri» adlı kitabı okuyup bitirdikten sonra, kediler hakkında da epey malûmat sahibi oldum. Frank ailesinin de filimde bir kedileri var. İsmi Mouschi... Kamera karşısında beraber çalışmaya başladığımdan beri Mouschi ve ben, iki samimî arkadaş gibiyiz. Mr. Stevens'in bu kitabı bana okutması kedilere karşı fazla alâka duymamı istemesinden olacak herhalde... Doğrusunu isterseniz, şimdiye kadar kedilerle aram hiç hoş değildi. Mr. Stevens harikulâde bir insan, büyük bir rejisör... Benimle o kadar titiz bir şekilde meşgul oluyor ki... Talihime şükrediyorum. Şayet bu filimle beyaz perdede meşhur olabilirsem, muvaffakiyetimi Mr. Stevens'e borçlu olduğumu her zaman ifade edeceğim. Filimdeki rol arkadaşlarım da bana karşı çok nazik davranıyorlar. Bu yakın alâka olmasa kendimi Hollywood'un en yalnız kızı hissederdim...

Ama, ben yine de yalnız sayılmaz mıyım ?... Annem ve babam 5000 kilometre uzakta, tek başıma Hollywood' un bir köşesine çekilmişim. Onları hiç bir zaman aklımdan çıkarmam mümkün değil. Annem ve babamla her gün telefonla konuşa konuşa dünyanın parasını harcıyorum. Her defasında bir saate yakın telefon konuşmaları... Ev hasretine dayanamıyorum. Ilk defa olarak bu münasebetle tek başıma evden ayrıldım. New York'ta modellik yaparken de evden uzaktım ama, yalnız değildim. Orada kız kardeşim Catherine ile beraber oturuyorduk. Evin işleriyle o meşgul olurdu. Şimdi bu işler hep benim üzerimde. Geceleri lokantaya yalnız gitmemek için, kendim yemek hazırlıyorum. Mutfaktaki halim de görülmeye değer !... Yemek yapmak bir türlü elimden gelmiyor. Ilk gece bifteği yaktıktan sonra, soğuk şeylerle karnımı doyurmaya karar verdim. Daha ziyade stüdyonun lokantasında yediğim öğle yemeklerine ehemmiyet veririm. Çalışma günlerim haricinde de, öğle vakti stüdyoda yemek yemeği tercih ediyorum. Oraya kadar gidip gelmek benim için pek yorucu sayılmaz. Burada birkaç ay önce satın aldığım otomobilin çok faydasını görüyorum. Yemeğe ve iş başına beni vaktinde yetiştirdiği gibi, pazar günleri de Hollywood civarlarını gezip dolaşmama, yeni yeni yerler tanımama yarıyor. Otomobilimin markası Sunbeam Rapier. Dört kişilik, mavi renkte bir araba...

Boş zamanlarımı gezerek ve okuyarak geçiriyorum. Evimde televizyon eksik amma, yığınla kitabım var. Burada tek bir erkek arkadaşım yok. Her ne kadar on dokuz yaşında olmam, hareketlerimde kendimi hür hissetmeme müsaade edersa de, tabiaten çekingen ve kapalıyım. Anna Frank'ın Hâtıra Defteri»ni bitirdikten sonra tek başıma Avrupa'da seyahate çıkmak istiyorum. Zaten bütün projelerim bu filme bağlı... Anna Frank'ı başarı ile perdede yaşatabilirsem, herhalde hayranı olduğum sinema âleminde uzun müddet çalışabilmek imkânını bulacağım.

ÖLMEK İstiyordu

YAZAN: CHRISTIAN MEGRET — ÇEVİREN PERİHAN BOZKURT

SABAHIN saat beş sularıydı. Çatıların üstüne vuran hafif aydınlıktan şafağın söktmek üzere olduğu anlaşılıyordu. Pencerenin soğuk pervazına dirseklerini dayadı. Sokakta kimseler yoktu. Karşıdaki binalardan yalnız birinin tavan arasında ışık yanıyordu. İşe gitmek için kalkmış, hazırlanıyorlardı herhalde. Belki bir fabrika işçisi vardı burada. Yahut memurlar gelmeden evvel büroları temizliyen ihtiyar kadınlardan biri oturuyordu... Kimbilir? Zavallı insanlar! Derin bir nefes aldı. Karar verdiği andan beri kendini daha hafif hissediyordu, evet ölmek kararını verdiğinden beri.

Dördüncü kattan kendini atsa?... Yok bu ona göre değildi. Polis çağırılacak, kapıcı yoldaki kan lekelerini gidermek için oraları iyice yıkamağa mecbur kalacak... bir sürü iş. Peki acaba böyle düşünce kan akar mıydı? Ne olursa olsun, kan akmasa da, kapıcı kendisine karşı öyle iyidyi ki onu üzüp heyecanlandırmak istemezdi.

Bütün hâdiseyi bir filim şeridi gibi biı iyice gözünün önünde canlandırdı. Polislerin, cankurtaran ve sedyenin gelişi, kapıcının kollarını gök yüzüne kaldırarak haykırması, bütün evin ayaklanması. Bu sahne iğrençti doğrusu. Sonra, başka bir şey daha vardı. Çok iyi kadıncağız olan yaşlı anacığı da muhakkak çok üzülecekti. Mamafih ölümün intihar olduğunu bilmesze ıstırabı o kadar fazla olmazdı herhalde. İntihara kaza süsü vermeliydi öyleyse.

Pencereden ayrıldı, masasının başına geçip oturdu. İzmarit dolu sigara tablasını itti. Alabildiğine içtiği sigaradan ağzı zehir gibiydi.

Evet, annesine fazla üzüntü vermemeliydi. Bankadaki birikmiş parasından bir kısmını maliyeye vergi olarak kesip kalanını ihtiyar anacığına verecekleri şüphesiz. Paranın hepsinin birden fakir, yaşlı kadıncağıza kalamaması hoş bir şey değildi ama başka çare de yoktu ki. Elini sigara paketine uzattı. Bir tane yakıp tavana doğru bir duman bulutu üfledi. Gülümsedi. Hayatına son vermek için aklına mükemmel bir fikir gelmişti. İşte bunda hâdisenin bütün mesuliyetini kadere yükleyecekler, hiç şüphelenmiyeceklerdi.

Aşk belâsı onu canından bezdirmiş, böyle karar vermesine bir kadın sebep olmuştu. O zamanlar ona yaşamasının sebeplerini soracak olsalar, şu veya bu diyemez, pek çok olduğunu söylerdi. Ama işte, onun kendisini terkettiği andan beri, yani dünden beri, artık anlamışı ki kendisini hayata bağlıyan sadece o idi. Bunun yanında diğer bağlar bir hiçten ibaret kalıyordu.

Evden çıktı, komşular duyup uyanmasın diye kapıyı yavaşça kapattı. Düğmeye basıp asansörü çağırdı. Kullanış tarzını gösterir yazıyı okudu. Artık bunu son defa okuyordu. Kazalara, ölüme karşı alınan bu tedbirler ona gülünç geliyordu. Lâf bunlar, işe yaramaz yazılar diye düşündü. Günlük hayat bir sürü yalan, oyalayıcı şeylerle dolu. Zaten aslından hayatın hiç bir değeri de yok işte.

Direksiyonun başına geçti. Motoru işletti. O sabah uysallığı tuttu motorun da, araba hemen yola koyuldu. Ama bir motorun sadakati, uysallığı bir kadının ihanetine karşı teselli olmuyordu ki. Otomobili, sürati, uzun uzun gitmeyi pek severdi. Artık hiçbirinden hoşlanmıyordu. Zavallı insanların zevkı işte bunlar diye düşündü. Son süratle yolları katediyordu ya kendi kendinden kaçmak, sürat meflıumu ile avunup, kendini unutmak için gimdi, yoksa zevk aldığından değil. Bir viraj ve dümdüz bir yoldan sonra geniş bir meydanda arabayı durdurdu. Oradaki büyük kahveye girdi. Kahve tenha idi. Garson bu mutsd müşteriye nazikçe iyi günler temennisi etti. Doğrusu son gününü yaşıyan bir insana iyi günler dilemek hayli komikti. Garson kahve ocağının fişini taktı, biraz sonra sütlü kahveyle ay görecklerini ve günlük gazeteyi getirip önüne koydu.

Gazetenin başlıklarına göz attı. Milletlerarası münasebetler iyi değildi ama artık ona neydi bundan. Bütün dünya haberleri viz gelirdi şimdi kendisine. Ay çöreğini sütlü kahveye batırdı. Hoşuna giderdi bu. Bari bu ufak zevkten olsun istifade edip hayata yeniden bağlanabilse?... Ne gezer... Kahvenin kapısında bir otomobil durdu. Bir adam dı, tanımadığı biriydi bu. Kahveye girdi. Sakin ve memnun bir hali vardı. Öteki köşeye gidip oturdu, kahvalı ısmarlayıp gazetesini okumaya başladı. Birden gazeteyi elinden ataıak kaldırı, gülümsiyerek camlı kapıya doğru ilerledi. Tercüme bir genç kız içeriye girmek üzereydi. O da acele ile adama doğru seğirtti. Kucaklaşmağa cesaret edemediler ama elleri birleşti, göz göze otururken de hâlâ bir aradaydı. Sonra alçak sesle neşeli, canlı bir sevgesizlik başladı.

Eğer bunlar bu bir anlık saadetlerinin sonradan kaç saatlik azaba mal olacağını bilmiş olsalar, dökecekleri göz yaşlarını tasavvur edebilseler di, acaba böyle birbirlerine bakıp, bu kadar içten gülümseyebiliriler miydi?... Bizim münzevi ışık kendi kendine aşkın sadece bir hayal olduğunu düşündü. Bir hayal... hayallerin en güzeli, en mest ve en cezbedicisi! Artık aşka inanmadığına biraz üzülür gibi oldu. Omuzlarını silkti. Çektiği azap bu nedameti gölgeledi.

Parayı ödedi, kalktı. Garson iyi gezintiler temennı etti. Dışarı çıktı, meydandan üç kişinin geçtiğini gördü. Zavallı makine adamlar kimbilir hangi angaryayı yerine getirmeğe gidiyorlardı. Şayet hayatın ne olduğu bilinip görüneyeti acaba kim yaşamağa razı olurdu? Bir avuç sersem... aklı başında insan yok. Arabayı işletti, son süratle sürmeğe başladı; virajı dönerken lâstikler gıcırdadı.

Yolun bir tarafında çamurlu bir nehir akıyor, asfalt yol yeni sarı hatlarr, kabartmalı işaret levhalarıyle insana hoş gelen bir manzara arzediyordu. Dünya hiç bir şeye değmezdi ama yine de bir intikam vardı işte. Hayatın, çok iyi tanıdığı hayatın, henüz uyanmağa başladığı nice köylerden geçti. Bu yola alışkındı zaten. Fakat son defa geçtiğinden herhalde, her zamankinden daha aşina geldi bu sefer.

Yol dümdüz olduğundan sürati 130 - 140 a yükseltti. Cesur makine, onunla birlikte ölüp gideceğini nereden bilsin. Ama böyle acele etmeğe ne lüzum vardı? Dağ yolundaki bir uğurumla nihayetlenen köprüye iki saatte varabilirdi. Köprünün korkuluğu pek eften püftendi. Planı şu idi: Otomobille bu korkuluğu yıkıp uçurumun dibini boyılamak. Bu vaziyette ölüm hemen hemen âni ve ıstırapsız olurdu. Kaza olduğuna inanıp ya direksiyonda uyuyakaldığına veya kimbilir, belki de akhndan soru olduğuna hükmederlerdi. Arabadan da hayır kalmazdı, belki yanardı. Dikkat edip kontağı açık bırakmalıydı. Bu suretle annesine mirastan arabanın değeri de kalmış olurdu. Böylece her şeyi düşünüp hesapladı. Neticeden emindi artık

Ürkmüş bir tavuğu ezmemek için âni bir firen yaptı. Kendisi yaşamaktan vazgeçtiğıse hayvanların canına da kıyamazdı ya. Geçen yaz tatil dönüşü dikkatsizlikle bir tavşanı ezdiğini hatırladı. O da yanındaydı o zaman. Durmasını söylemiş, arabadan inip tavşanın yanına gitmiş, yerden alıp bendis sıcak olan hayvanı kürk gibi boynuna dolamıştı. Tavşanın ağzından, burnundan akan kan onun boynuna da bulaşmıştı. Güzelliğinden emin koket bakışının, şeytanî tebessümünün de o zaman farkına varmıştı. Allahım! Bu cazip yüz nasıl bu kadar zalim olabiliyordu! Rasiadığı insanların en taş yürekliisiydi o!

Bütün gece nesum sonucu düşündüğü müddetçe çeşitli ruh halleri geçirmişti. Kâh duyduğu ıstırap gittikçe artmış, intikam almak için bir sürü plân kurmuş, kâh içinde hasıl olan boğuktan bezmiş bir halde, salımden en ufak bir intikam almanın bile yersiz olacağını düşünmüştü. Sonra, böyle arabasiyle uğurumu boylamak fikri aklına gelince ruhunu bir bezginlik kaplamış ve bu fikre katî olarak inanıp bel bağlamıştı. İntikam şeklinde bir şey yapacak olsa bu suretle onu tutkunluğunu belirtmiş olacak; salımı de kendini daha yükseklerde görüp bir matah sanacaktı. Ama şimdi şu tavşan hâdisesi aklına gelince bisimkinin yeniden kan beynine hücum ediverdi. Bu kadar salım bir insanı cesalandırmamak aptallıktı doğrusu! Hem de, bu kadar ihtiyatlı harekot ettiği için, kazaya kurban gittiğine onun da inanmasına meydan vermek hakikaten çok büyük aptallık olacaktı. Bu ölümün isteye isteye olduğunu bilmesi lâzımdı. Evet yaptığına pişman olmasa için bilmeliydi hakikatı. Bir insan ölümünün bir tavşanınkinden bambaşka bir şey olduğunu anlamalıydı.

Seksen kilometresi vardı. Onusunda tırpan bir köyün girdiyordu. Tırpanı görünce ölümü düşündü. Bu bir işaretti işte! Gülümsedi. Eğer her rastanan tırpancı ölümü haber verse pek az insan kalırdı dünyada. Evet, ona bir mektup bırakmalıydı. Yoksa sersem kendisi için canına kıydığını zannederdi.

(Sonu gelecek sayıda)

FATİH

FETHİN 505. YILINDA BÜYÜK TÜRK HÜKÜMDARINI, ŞAHSİYETİNİ YENİDEN CANLANDIRAN FOTOĞRAFLARLA ANIYORUZ.

YAZAN: Dr. SAİT GÖKÇE

SULTAN Murat, Macar Kıralı Sikizmund'u yenmiş, Sırbistan'a ve Yunanistan'a hâkim olmuşken nasıl olurdu da Türk yurdunu 15 yaşında oğlu Sultan Mehmet'e terkederdi? Sultan Mehmet, ufak tefek olduğu için, halk onu on iki yaşlarında zannederdi. Bir gün bir işret meclisinde küçük Sultan hakkında yapılan dedikodular, bu arada bir halk şiiri Sultan Murat'a duyuruldu:

Be kişi hey ne turfa iş ettüng
İşüng altun iken gümüş ettüng
Getürüp onbi yaşar tanayı
Geçürüp yeringe kömüş ettüng.

12 yaşar dana ile sonradan Bizans fatihi olacak Şehzade Mehmet, kömüş yani çifte sellr öküz ile Sultan Murat II kasedilmişti.

■

Mehmet II nin tahta geçmesi, Osmanlıların düşmanı olan Karamanlılara askeri ve siyasi hareketler için ümit verdi. İbrahim Bey'in, Macar ve Sırp kıralların gönderdiği mektup; kin, garaz ve bühtanla doludur: «Hüdavendigâr halen tekaütle kenâre çekildi, bir küçük oğluna saltanatı revâ gördü, deli oldu. Sahrahan Vilâyetinde dağlara düştü, nedimleriyle işret meclislerinde vakit geçirir. Çalıcı avretlerle bağ bucağında yiyip içip yürür. Yeni çocuk padişahın muharebe meydanında tutunması imkânsızdır. Fırsat ve birleşme günüdür. Siz ol taraftan — Balkanlardan — biz bu semtten — Anadoludan — asker çekelim, bunları Edirne'den göçürüp semtlu semtimize münasib olan memleketleri hükmünüze ile bölüşelim.»

O zamanın Karamanlı'sı şimdinin Yunanlı'sı rolünü oynuyordu. Bu karışık devrede Sadrazam Halil Paşa'nın itimatsızlık ve korkusu, Sultan Mehmet'in iki defa tahtını terketmesine sebep oldu. Hahuki baba, oğlunun zekâ ve dirayetinden memnundu. Paşaların tezyiki ile oğluna tahtı bırakamıyordu. Bütün emeli oğlunu hayatında tahtta görmek, ne vecihle gaza ettiğini öğrenmekti. Fakat asabi bir şok neticesinde oğlunun mürüvvetini görmeden hayata gözlerini yumdu.

Ada Köprüsü başında gezinirken, fakir bir dervîş Sultan Murat'a: «Ey ünlü Padişah, ahirete göç zamanı yakındır. Cümle günahlarına istiğfar eyle, artık ahiret seferi için lâzım olan zahireyi hazırla.» dedi.

Bu hâdiseden bir hafta sonra, zaten şiddetli başağrısından mustarip olan, alicenaplığı ile meşhur Sultan vefat etti: 3 Şubat 1451, çarşamba.

■

Sultan Mehmet II, babasının ölümünden sonra idareyi eline alınca, Karamanoğullarına ilk dersini vermiş, başçılarını Konya bile Osmanlıların nüfuzu altına girmişti. Sultan Mehmet, Karaman Seferi'nden dönerken Bursa'ya uğramış, oradan Gelibolu yolu ile Edirne'ye gitmek istemişti. Ceneviz ile Venedik donanması buna mâni oldu. Geçemedi. Hünkâr, büyük ataşı Yıldırım Beyazıt tarafından 1394 te yaptırılan Güzelce Hisar'a (Anadolu Hisarı) geldi. Oradan geçti. Yolda Sadrazam Halil Paşa'ya:

— Lala, burada bir hisar gerek, şimdi yekçe (üstün) kale yaptırıp, toplar kurdurup, hiç bir vecihle gemi geçmeğe mecâl kalmaya... dedi.

Bu emirden sonra Bizans'ın boğazını kesen, Boğazkesen (Rumelihisarı) yaptırılmış. Güzelcehisar tamir ettirilmiş, Gelibolu'da ve karşısındaki sahilde Kilidülbahr ve Sultaniye kaleleri yaptırılarak yasaklar konmuş, Marmara emin bir Türk gölü haline getirilmiştir. Artık Padişahın gelecek zaman içinde Rumeli'de yapacağı seferlerin yolu üzerinde ikide bir kendini gösteren Venedikli ve Cenevizli baskısı kalkmakla kalmıyor, bu yolun en mühim geçit noktasında onu rahatsız eden Bizans'ın da ortadan kalkması için çok mühim bir adım atılmış oluyordu.

Günlerden bir gün Sultan Mehmet, Sadrazam Halil Paşa'yı geceyarısı yanına çağırdı. Paşa, yatağı içinde oturmuş kendisini bekliyen Sultan'ın ayak ucuna içi dolu bir leğen koydu.

— Bu da ne oluyor, Lala?

— Âdetâr Sultanım, mutat saat dışı efendilerinin huzuruna çıkan vezirler boş elle görünmesler. Bu leğendeki altınlar benim değil, sizin...

— Buna ihtiyacım yok, Lala... ben yalnız bir şey isterim, İstanbul'un alınmasında bana yardım etmelisin.

Rumlara karşı dostluğu ile tanınan, halk arasında «Gâvur ortağı» lâkabı ile anılan Başvezir, taht değişmelerinde baba ile oğul arasında oynadığı rolden ve Sultan'ın sert, çabuk değişen mizacından çok ürkerdi:

— Hazreti Allah, şimdiye kadar Bizans arazisinin en büyük kısmını idarenize verdi. Şimdi başşehri de ihsan edeceksiz, dedi.

Padişah:

— Hele şu içinde yatamadan kıvrandığım yatağa bak ...altın ve gümüş karşımında yumuşama... Bizanslılarla yiğitçe çarpışarak, şehri zaptedeceğiz... diye cevap verdi.

■

Hünkâr, İstanbul'un fethi için esaslı hazırlıklar yaptı, Bizans İmparatoru ise elinden gelen müdafaa hazırlığında kusur etmedi. Kiliselerdeki kıymetli maden kapları eritti, müdafaa masraflarını karşılıyacak paralar bastırdı. Gemici, şövalye, her çeşit ve her cinsten kumandan, müfettenin, büyük ordu kumandanı gibi iş bilir adamları başına topladı.

Sultan Mehmet tarafında ise, bir Saruca Paşa vardı, döktüğü top yedi başlı ejder gibi büyüktü. Ancak elli çift öküzle çekilirdi. Bir Baltaoğlu Süleyman Bey vardı, çok yorularak hazırladığı 300 gemilik donanmaya kumanda ederdi. Karaca Bey, Anadolu Beylerbeyi İshak Paşa hep ünlü kumandanlardı...

(Arkası: 18. sahifede)

HİSARLAR VE FATİH'İN PENCERESİ — Melling'in bir gravüründen alınan yukarıdaki fotoğraf, Rumelihisarı'nı Fatih'in zamanındaki hali ile göstermektedir. Fatih'in odası fotoğrafın sağ üst köşesinde görülen ve Saruca Paşa Kulesi olarak anılan kulede bulunurdu. Soldaki fotoğraf bugün restore edilmiş olan bu odanın içinden çekilmiştir. Büyük hükümdar, Türklüğe ebediyen malettiği tarihi İstanbul şehrini işte bu fotoğrafta görülen pencereden seyrederdi.

Bursa'da Sultan Murat'ın evi. Fatih'in burada doğduğu tahmin edilmektedir.

Hayat

Fatih Sultan Mehmet

Gentile Bellini'nin Londra "National Gallery,, müzesindeki tablosundan.

EŞYALARI — Soldan sağa : Bir kaftanı. Ölürken üstünde bulunan kaftanı; çıkarılırken cesedin zedelenmemesi için kaftanın üst kısmı kesilmiştir. Zırhı. Kılıçları.

(Başlarafı 15. sahifede)

Bizans İmparatoru ve Türk Hakanı, Romanos kapısı önünde karşılıklı karargâh kurmuş, toplarını yerleştirmişlerdi. Burası sonradan Topkapı adı ile tanınmıştır. Fakat Konstantin'in büyük topu her atılışta yerinden kaçıyordu. Ustasından şüphelendi, belki de onu harb meydanında astırdı.

Muhasara, Açılardan beride Eyüp hizasındaki limana, içinde bayraklar taşıyan askerlerle birlikte karadan gemilerin indirilmesi, Haliç'te kalas ve gemilerle köprü kurulması gibi dehşetli ve muazzam hâdiselerle seyrini takibediyordu. Bu tesirlerle düşman cephesi zayıflardı. Fakat muhasara uzadıkça uzuyordu. Sultan, askerlerini daimî teşvikten geri durmuyor, elinde bir demir çubuk, bazan da şiddetle dürüyordu. Nihayet bir gün, bir dev, elinde bir bayrak, otuz arkadaşı ile birlikte surlara tırmandı. Arkadaşları düşürülmüş, en son kendisi kalmıştı. O da düşürüldü. Bu, Ulubatlı Hasan'dı... Yiğit şehidin arkasından surları geçmek kolay oldu.

Harbin bu en çetin anında Bizans saflarında bir hâdise oldu. Kumandanlardan Guistiniani Longo kolundan ve kalçasından yaralandı. Cesareti kırıldı. İşini bıraktı, Konstantin ona bağırıyordu :

— Kardeşim, yiğitçe dayan, bizi bu sıkıntı içinde bırakma, şehrin kurtuluşu sana bağlı, işine dön... Şimdi nereye gidiyorsun ?

Longo soğuk kanlılıkla cevap verdi :

— Oraya... Allahın bu Türkleri götüreceği yere...

Haliç'e koştu, bir gemiye atladı, Galata'ya iltica etti.

Bu hâdiseden sonra artık Konstantin'in kaderi belli olmuştu. Bütün gayretleri hep boşuna idi. Kendi neferleri arasına karışıp ilk hatta çarpışması da neticeye hiç bir tesir yapamazdı. Türk askerleri artık sırtı geçiyordu.

Xylokerkos kapısından (Belgrad Kapısı) 50 Türk surun arkasına geçti. Fethedilen Haliç'ten gelen Türk bahriyelileri de yaklaşınca, Romanos Kapısı önünde bulunan Konstantin bağırdı :

— Kafamı alacak bir Hıristiyan yok mu ?

Böyle bir kimse görünmedi ama, iki Türk kılıcı arasında kalmıştı, onların altında can verdi.

Surların kapı bekçisi Bizanslılar, büyük Türk kıtalarının içeri girdiğini görünce kapıları kilitledi, anahtarlarını da duvarların üzerine attılar. Bu eski bir inanıştan ileri geliyordu. Türkler şehrin ortasına sokulacak, orada Bizanslı halk tarafından geri çevrileceklerdi.

Bu hercümerç arasında, diğer bir halk kalabalığının Ayasofya'ya sığındığı görüldü. Onlara göre Türkler Konstantin sütunlarına yaklaşınca, gökten kurtarıcı bir melek gelecek, burada oturan fakir adamlardan birine şu sözleri söyleyerek bir kılıç verecekti :

— Bununla Allahın kullarının intikamını al.

Sonra, Osmanlılar bu kılıçtan kaçarak geri dönecek, yalnız İstanbul'dan değil, Acem hududuna kadar bütün Anadolu'dan koğulacak, bu hududtaki Menodendron ağacına kadar savulacaklardı.

■

Nihayet Türklerin büyük Hakanı iki ay kadar önünde beklediği Romanos kapısından at üstünde girdi. Sonradan meydana çıkan Kayser'in cesedinden başı ayrılarak Auguste-um sütunu üzerinde teşhir edildi. Sahipsiz kalan İmparator Sarayı'nı seyreden Fatih'in ağzından şu mısralar döküldü :

Perdedari mükuned der Kasr-ı Kayser ankebût
Bum nevbet bizend ber Tûrıs-ı Efrasyâb...

Türkçesi :

Kayser'in sarayında kapıcı bir Örümcek,
Baykuşlar nöbet tutar Efrasyâb Sarayında...

Başkumandan Notaras'la Fatih'in karşılaşması daha az heyecanlı değildi. O Fatih'e hazinelerini vererek kendini kurtarmağa çalışıyordu. Bu hal ve şehrin yıkık manzarası, insan ölüleri arasından geçen Fatih'i büsbütün kızdırmıştı.

— Niçin bu hazineleri memleket müdafaası uğrunda feda etmedin ? Diye sordu.

— Cenâbınız size nasıb etmiş.

— Öyleyse bunun için Cenâbıhakka şükrederim. Sana değil...

■

Fatih, 53 yaşında, Gebze'de, Sultan Çayırı'nda bulunan ordusu ile birlikte bir ihtimale göre Mısır'a giderken 3 mayıs 1481, perşembe günü vefat etti.

İkinci Mehmet'in ilmi, seleflerine göre fazla idi. Zekâsı keskindi. Maliye, gümrük, harici ticaret, para işleri üzerine aldığı isabetli kararlar bir külliyat halinde Alman tarihçisi Prof. Babinger tarafından neşredilmiştir. İradesi kuvvetli ve mütehakkirdi. Ulemaya hürmet eder, fakat taassubu sevmezdi. Eski Yunanca, Latince, hattâ İbranice bilirdi. Arapça ve Farsçaya da vakıftı. Şair ve sanatkârdı. Sarayını yağlı boya resimlerle tezyin için getirttiği Venedikli ressam Bellini hâtıralarında Fatih'in en çok üç şeye düşkünlüğünü yazar : Kitap, harb ve kadın...

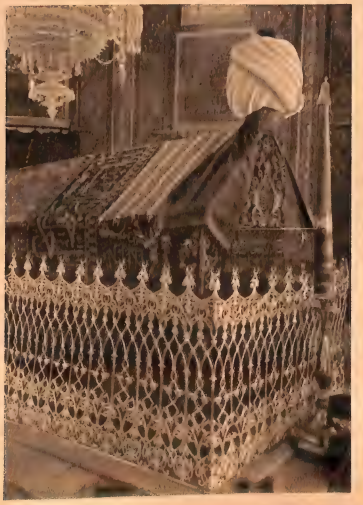

SANATKÂR FATİH — Sinan B. tarafından yapıldığı tahmin edilen soldaki minyatür, güzellik âşığı hükümdarı gül koklarken göstermektedir. Nekşî'nin sağdaki minyatüründe ise Ali Kuşçu, edebiyatçı ve âlim Fatih Sultan Mehmet'e bir kitap takdim ederken görülmektedir.

◀ **TÜRBESİ** — Büyük hükümdar muhteşem bir dekorun çevrelediği bu sandukada yatmakta.

Türbe hariç, bu sahifedeki fotoğraflar Topkapı ve Fatih müzelerinden alınmıştır.

Kendileri Pişirip Kendileri Yiyorlar

Cağaloğlu Kız Sanat Enstitüsünde yemek dersleri çok ilgi çekici. 15 günde bir yapılan bu derslerde öğrenciler iş bölümü yapıyor. İlk iş vekilharç seçilen öğrencilerde. Onlar nevaleyi düzüyorlar. Bundan sonra, öğrenciler arasından çorbacılar, pastacılar, börekçiler, salatacılar seçiliyor. Meselâ, börekçinin işi yalnız hamur açmak. Elinin hamuruyla arkadaşının işine karışmak yok!... Yemeğin pişirilmesi, kotarılması bitti mi, sıra servis yapan öğrencilere geliyor. Masalar donatılıyor, nihayet yemekler afiyetle yeniyor. Ama sonunda bulaşıkların yıkanması, ortalığın silinmesi, süpürülmesi de lâzım. Artık sıra hesaba gelmiştir. Öğrenciler masrafı Alman usulü bölüşüyorlar. Tatlısıyla, tuzlusuyla beş kap yemek 2,5 lirayı aşmıyor. Öyle ki, Belediye bile lokanta porsiyonlarının fiyatlarını tesbit için Enstitü öğretmen ve öğrencilerine danışıyormuş.

1Ş BÖLÜMÜ — Öğrenciler arasında iş bölümü yapmışlar. Kimi hamur açıyor, kimi enginar ayıklıyor, kimi pastanın yumurtasını kırıyor... Ancak, hanım kızlara soğan soymak çok güç geliyor. Soğan değil, göz yaşartıcı bomba sanki!... İş bölümü böylece devam ediyor...

BAŞLIKLI KIZLAR VE KALPAK TATLISI — Bu «Efe kalpağı»nın tadına doyum olmazmış. Ancak, okulun yemek öğretmeni «Bu tatlı solda sıfır kalır, bir baklava yapsınlar, parmaklarınızı da yersiniz» diyor.

ELLERİNE SAĞLIK — Bugün servis sırası Fevziye'de. Pastalar, yemekler, salatalar «Çiçek arasında» çiçek gibi göz alıyor. Yiyip içtikleri onların olsun, bize nasıl pişirdiklerini anlatsınlar, o da yeter.

BUGÜN ALTIDANIZ — Tam altı çeşit var. Amerikan salatası, enginar, etli pilâv, efe kalpağı, pasta, meyva... Öğrenci Münire Yaşar: «Herkes bu yemeği kırk yılda bir yer, oysa biz 15 de bir yiyoruz» diyor.

KOLAY GELSİN — Yemekten sonra, sıra bulaşık ve temizliğe geliyor. Öğrenciler; kolları, paçaları sıvayıp işe girişiyorlar. 50 - 60 tabağın temizlenmesi az buz iş değil hani. Ya o yerleri yıkamak, silmek, süpürmek yok mu?

GRAPHO ENGLISH

İNGİLİZCE KONUŞMA KAMPI

Türkiyenin en güzel köyü ABANA'da deniz kenarında elektrik su ve hertürlü sıhhi tertibatı bulunan GRAPHO - ENGLISH'in kendi tesislerinde günde 6 saat ders ayrıca denizde, sporda, yemekte ve gezide İngiliz öğretmenlerle daimi İngilizce konuşma imkânı için ücretsiz broşürlerimizi isteyiniz.

GRAPHO - ENGLİSH
İstiklâl Caddesi 284, Beyoğlu

MEKTUPLA İNGİLİZCE

ilmi bir methodla öğrenilir. İşte siz de senelerdenberi lisan öğretiminde büyük bir başarı sağlayan

GRAPHO - ENGLISH

Sayesinde Türkiyenin her yerinde okuyup yazarak ve dinliyerek ecnebi öğretmenlerin kontrolu altında

İNGİLİZCE-ALMANCA-FRANSIZCA

öğrenebilirsiniz. Ücretsiz Broşürlerimizi isteyiniz.

GRAPHO-ENGLISH İstiklal Caddesi 284 Beyoğlu.

İKİ SİGORTA
POLİÇESİ
İKİZLER GİBİ
BENZEŞİR

*

İMZADA
GÜVENDİĞİNİZ
SİGORTACIYI
ARAYINIZ

DOĞAN
SİGORTA

MÜSTAKBEL BEGÜM MÜ ?

GENÇ AĞA HAN'IN SEVGİLİSİ SYLVİA CASABLANCAS İLK DEFA OLARAK BİR FOTOĞRAFÇIYA POZ VERİYOR

HER hafta aynı gün, aynı saatte şirin bir İsviçre kasabası olan Gstaad'da ansızın mavi pantolonlu, spor kazaklı, erkek bisikletine binmiş bir genç kız peyda olur ve hep aynı istikamete doğru yol alır. On yedi yaşındaki bu sarışın kız, Gstaad'da ki Montefino pansiyonunda talebedir. İlk nazarda her kolej talebesine benziyen bu kız pek dikkati çekmez. Bu kızcağızın başına dünya yüzündeki en basit ve tabiî şeylerden biri gelmiştir: Sevmekte ve sevilmektedir... Gel gelelim, bu aşkı başkalarınınkinden ayıran bir taraf vardır ki, o da kalbinde yatan prensin Kerim Ağa Han olmasıdır.

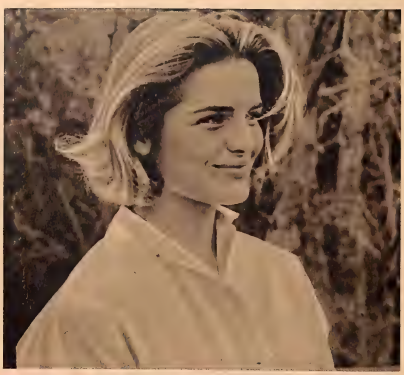

AŞK TEBESSÜMÜ — Yakında İsmailiye tarikatine bağlı kırk milyon insanın ayaklarına kapanacağı söylenen Meksikalı milyarder kızı on yedi yaşındaki Sylvia.

AŞK RÜYASI — Güzel Sylvia her gün muntazaman Gstaad civarındaki romantik ormana gelerek, kalbinde rüyalarının prensi olduğu halde hep aynı kitabın sahifelerini karıştırır. Bu, aşk şairi Stendhal'in «Parma Rahibesi» isimli eseridir. Genç kız pazar günlerini âdeta iple çeker, zira o gün kalbindeki prensle buluşacaktır.

Meksikalı bir milyarderin kızı olan Sylvia Casablancas ile genç Prens Kerim'in gönül maceraları Londra'da başlamıştır. Kerim Han Londra'da her gün bu şirin kıza elli tane kırmızı gül göndermiş, sonradan Avusturya Alplerindeki Kitzbüehl kasabasında kış sporlarına gittiğinde Sylvia kimseye sezdirmeden aynı otele inmiştir. Daha sonra Fransız Rivierasında tekrar buluşmuşlar, ancak bu defa açıkgöz foto muhabirlerinin elinden kurtulmak pek mümkün olamamıştır.

Genç âşıklar henüz resmen nişanlı olmamakla beraber, kuloğu delikler bu işin, bir gün meselesi olduğunu ısrarla ileri sürüyorlar. Bunu istikbal gösterecek; şimdilik hakikat olan şey, Prens Kerim'in her hafta muntazaman yarış arabasiyle Gstaad'a gelmesidir. Genç kız, sevgilisini hep aynı yerde, bisikletiyle karşılamakta, burada aşklariyle baş başa kalmaktadırlar. Sevgilisinden ayrılınca Sylvia, korkunç yalnızlığı hissetmemek, hiç olmazsa hayalinde «Prensi» ile birlikte yaşamak için okulun civarındaki romantik ormana çekilerek burada hep aynı kitabın aynı sahifelerini karıştırmaktadır. Bu da, romantik aşk edebiyatının hisli yazarı Stendhal'in Parma Rahibesi romanıdır.

JAPON SAHİLLERİNDE BİR İNSAN BAHÇESİ

BALAYI — Burada hem siyatiklerini tedavi ettirmek, hem de balaylarını geçirmek suretiyle bu genç çift bir taşla iki kuş vurmuş oluyorlar. Genç kadın boğazına kadar kumlara gömülmüş olan kocasının resmini çekerken her halde: «Nihayet tabuta soktum seni» demek istiyor. Hakikaten çok meşhur bir Japon ata sözü «Evlilik hayatın tabutudur» der.

ŞİFALI KUM — İbusuki sahilindeki şifalı kumun bir çok hastalara derman verdiği iddia edilir. Burada yüzlerce Japon dilberi türlü biçim ve renkte parlak ipekli kumaştan nefis kimonolarını teşhir ederler.

JAPONYA'nın sayısız kaplıcaları arasında, İbusuki sahilleri, kum banyoları için en sevilenidir. Kiyuşiyu adasının güney doğusunda bulunan Kagoşima şehrinden trenle bir buçuk saatte erişilen bu şifalı kumsal tabii güzellik bakımından da nefistir.

Bütün yıl boyunca İbusuki kumsalı çiftçiler, prensler, geyşa'lar, balayını geçirmeğe gelen genç evlilerle dolup taşar. En güzel Japon kimonolarına burada rastlamak mümkündür. Bu sahillerde yedisinden yetmişine kadar herkes güler, oynar, yer ve içer.

Bununla beraber İbusuki için en iyi mevsim bahardır. Okyanusun suları çekilince bütün sahil gözün alabildiğine bir açık hava şifahanesi halini alır. Hastaları kumlara gömmek için burada kadın hademeler vardır. Bunlar herkesi ellerindeki küreklerle kumlara gömdükten sonra başlarına güneş geçmemesi için hasırdan birer sepet koyarlar. Tedavi saatlerce sürer, nihayet Okyanus tekrar yükselmeğe başlayınca herkes toplanarak evinin yolunu tutar.

Linda Christian Türk Paviyonunda

Tyrone Power'in eski karısı, tanınmış Amerikalı filim yıldızı Linda Christian, Brüksel Sergisi'ndeki Türk paviyonunu ziyaret etmiş, Türk lokantasında döner kebap yemiş, Türk kahvesinde de kahve içmiştir. Resim, paviyonumuzu pek beğendiğini ifade eden yıldızı, Olgunlaşma Enstitüsü'nün bir havlusunu tetkik ederken ve Türk kahvesinde gösteriyor.

CYD CHARISSE

M.G.M.'in sihirli yıldızı diyor ki:

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabununu kullanırım".

Dünyanın en güzel kadını da bilir ki bir kadın için en kıymetli varlık temiz bir tendir. Sinema yıldızlarından onda dokuzu da günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler. İyi bir tuvalet sabunu olan LÜKS'ün tonik tesirile cildlerinin tamamen şeffaf kaldığını, lâtif ve hoş bir revnak peyda ettiğini bilirler.

Daima LÜKS tuvalet sabununu kullanınız. Temiz ve güzel bir tene sahip olursunuz. Bu güzellik sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz.

TUVALETL

TAKDİM EDEN: SUAVİ SONAR

Fiyonk — Beyaz zemin üzerine renkli iri çiçekler emprime edilmiş kalın ipekliden uzun bir tuvalet. Dekolte bedeni omuzlardan geçen aynı kumaştan bretellerle tutturulmuştur. Modelin hususiyeti, kloş olan eteğindedir. On kısımda ütüsüz duran 5 geniş pli ve büyücek fiyonk tuvaleti şıklaştırmaktadır. **(P. Clarence)**

Kelebek — Son zamanlarda yaygın bir şekil alan naylon tuvalet modasına yandaki model güzel bir örnek teşkil ediyor. Düz iplik olarak kesilmiş olan etek belden büzülerek pliler teşkil etmekte ve kabarık durmaktadır. Modelin hususiyeti, bedeni saran ipek kordelenin üzerindeki güller ve şaldır. **(Christian Dior)**

Gül — Organdiden yapılmış orijinal bir tuvalet. Streples olan bedeni vücuda sıkıca oturtulmuş, buna mukabil eteğin mümkün olduğu kadar kabarık durması temin edilmiştir. Modelin hususiyeti, üzerine serpme bir şekilde yerleştirilmiş olan aynı kumaştan iri güller ve tüldür. **(Pierre Balmain)**

Değişik — Ilhamını eski devirlerden alan değişik bir tuvalet. Streples olan bedeni göğüs altlarından dikişlidir. Modelin hususiyeti, arkası topuğa, önü dize kadar olan bol eteğindedir. Ön kısma dikilen aynı kumaştan yanları serbest enli parça da kıyafete orijinal bir hava vermektedir.

Heykel — Vücudu çak muntazam olanlara tavsiye edebileceğimiz bir tuvalet. Model, bedeni yukarıdan aşağıya kadar sımsıkı sararak vücudun güzelliğini ortaya çıkarmaktadır. Kumaşın son kısmı arkada kalarak serbest bir şekilde aşağıya doğru sarkmaktadır.

Oryantal — Bu seneki modada sık sık kendini gösteren eskiye dönüş yandaki modelde açıkça hissedilmektedir. Dizi biraz aşan uzunluktaki ipek tellerden yapılmış elbisenin üzerine ön kısım açık bırakılmak şartiyle aynı renkte uzun tül dikilmiştir. **(Carven)**

Rüya Kadın

ROMAN : 6 Yazan: **Collins** ÇEVİREN : SÜREYYA S. BERKEM

NE fala, ne de rüyaya inanır bir adam olmamakla beraber bıçağın keşfi beni sarsmıştı. Sessizce annemi dışarı çıkarıp evimizin yolunu tuttuk. Eve geldiğimiz zaman veda için anneme elimi uzatınca beni durdurmaya çalışarak :

— Geri dönme, Francis ! Sakın dönme !... dedi.

— Bıçağı almalıyım, anneciğim. İkinci trenle mutlaka gitmek lâzım.

Kararımda durdum ve evime döndüm.

XII.

Karım, bizim gizlice evden çıkıp gittiğimizi tabii keşfetmişti. O zamandan beri içmişti. Son derece hiddetliydi. Mutfaktaki yemek, ocağın altına atılmış, masanın üstündeki örtü kaldırılmıştı. Fakat bıçak nerdeydi ?

Delilik ettim de bunu ona sordum. Vermek istemedi. Bunu mütaakıp aramızda geçen tartışmadan anladım ki bıçağın korkunç bir hikâyesi vardır. Yıllarca evvel bu bıçak bir ölüm vakasında kullanılmış ve o kadar ustalıkla saklanılmış ki muhakeme esnasında zabıta memurları bunu bulup meydana koyamamışlar. Ahlâksız bazı ahbapları vasıtasiyle karım, eski bir cinayetin yadigârı olan bu bıçağı satın almaya muvaffak olmuş. Onun kötü huyu bu bıçağa müstesna bir kıymet veriyor.

Anladım ki güzellikle onu elde edemiyeceğim. Şu halde, günün ileri bir saatinde, onu gizlice aramaya karar verdim. Bu arama, netice vermedi. Gece oldu. Ben de evden çıkarak sokaklarda dolaşmaya başladım. Bu esnada benim ne kadar perişan bir hale gelmiş olduğumu pek güzel tahmin edebilirsiniz. Onunla ayrı odada yatmak bile beni korkutuyordu.

Aradan üç hafta geçti. Bıçağı bir türlü vermek istemiyordu; öte yandan aynı odada yatmaktan duyduğum korku da hâlâ devam ediyordu. Geceleri ya sokaklarda dolaşıyor, ya misafir odasında uyuklıyor veya annemin yanında oturarak ona bakıyordum.

Yeni ayın ilk haftasında hayatımın en büyük felâketiyle karşılaştım; annem öldü. Doğum yıldönümüme pek az bir zaman kalmıştı. O güne kadar yaşamasını ne kadar istiyordu. Olduğü zaman yanında idim. Son sözleri şunlar oldu :

— Bir daha oraya gitme evlâdım, gitme oraya !

Fakat ben oraya gitmek mecburiyetinde idim. Sadece onun hareketlerini kontrol için dahi olsa gitmem şarttı. Annemin hastalığının son günlerinde, cenazeye gelmek hakkını behemehal kullanacağını söylemek suretiyle, hayatımı bir kat daha zehirlemişti. Bunu yapmaması için ne kadar ısrar ettiysem fayda vermedi. Gömülmek için kararlaştırılan günde, fitil gibi sarhoş olarak karşıma dikildi ve cenazeyi mezarlığa kadar takibedeceğine yemin etti.

Bu son hakaret, o âna kadar tahammül ettiklerimden daha beterdi. Beni çılgına döndürdü. Kendinden geçen bir insan ne yapar ? Dövdüm onu!

Fakat tokatı atar atmaz da pişman oldum. O ise, yere yuvarlanıp odanın bir köşesinde, sessiz sessiz bana bakıyordu. Bu, öyle bir bakıştı ki damarlarımdaki sıcak kanı bir anda dondurdu.

Özür dilemeği düşünmek için vakit müsait değildi. En fena şeyleri bile göze alarak onun cenazeye katılmamasını sağlamalı idim. Onu yatak odasına kilitledim.

Anneciğimi toprağa verip geri döndüğüm zaman onu kucağında bir bohça, bakışları değişik, karyolanın kenarında oturur buldum. Bana sessizce baktı; garip bir sesle, tabiî olmıyan bir jestle konuşuyordu :

— Şimdiye kadar hiç bir erkek bana vurmadı, dedi, kocam bunu bir daha tekrara fırsat bulamıyacaktır. Kapıyı aç da gideyim.

Benim yanımdan geçti ve odadan çıktı. Sokakta yürüyüp gittiğini gördüm.

Acaba bir daha gelmemek üzere mi gitmişti ?

O gece sabaha kadar oturup bekledim. Evin yanında hiç bir ayak sesi duyulmadı. Ertesi gece, yorgunluktan bitap bir halde, elbiselerimi çıkarmadan yatağa uzandım. Kapı kilitli, anahtar masanın üstünde ve mum da yanıyordu. Uykumu bozan olmadı. Üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı gece geçti, hiç bir hâdise olmadı. Yedinci gecede, belki bir şeyler olur endişesiyle, elbiselerimi çıkarmadan yatağa uzandım. Kapı yine kilitli, anahtar yine masanın üstünde ve mum da yanıyordu.

Uykum bozuldu. Iki defa uyandım. Fakat hiç telâş etmiyordum. Üçüncü defa uyandığım zaman, o tenha handa geçirdiğim geceki gibi korkudan değen bir titreme, kalbimde hissettiğim ezici sancı tekrar baş göstermiş bulunuyordu ve beni birden bire uyandırdı.

Gözlerim, karyolanın sol tarafına dikildi. Evet, orada idi ve durmuş bana bakıyordu.

Yine mi Rüya Kadın ? Hayır ! Bu şeferki benim karımdı. Rüya çehreli, rüya halinde canlı kadın ! Güzel kol yukarı kalkmış; bıçak, beyaz, nazik elin içinde sımsıkı duruyor.

Derhal üstüne hücum ettim. Fakat onu, bıçağı saklamaktan menedecek bir çeviklikle değil. Benden hiç bir kelime çıkmaksızın, ondan hiç bir feryat işitilmeksizin onu bir sandalyeye mıhladım. Bir elimle kollarını yokladım; evet, orada idi. Rüya Kadın'ın sakladığı aynı yerde bıçağı bu sefer de karım saklamıştı : sapı geyik boynuzundan, sustalı, yeniyor benziyen bıçak !

Bunu keşfedince o anda neler hissettiğimi anlatamam. Elimde bıçak olduğu halde soğuk kanlılıkla bakarak :

— Beni öldürmek mi istiyordun ?... diye sordum.

— Evet, diye cevap verdi, seni öldürecektim.

Kollarını göğsünün üstüne koyup bana soğuk bir nazar fırlattıktan sonra devam etti :

— Bunu yine de yapacağım. Hem o elindeki bıçakla !

Nasıl bir tesir altında kaldığımı anlatamıyacağım. Size yemin ederim ki ben korkak bir adam değilim. Fakat bir korkak gibi hareket ettim. Her tarafımı korku sarmıştı. Ona bakamıyordum, ona bir kelime söyliyemiyordum. Bıçak elimde olduğu halde onu orada bırakıp dışarı çıktım ve gecenin karanlığına daldım.

Yakıcı bir rüzgâr esiyor ve havada yağmur kokusu seziliyordu. Şehrin son evini geçtiğim sırada kilise saatleri çeyreği çalıyorlardı. Ilk rastladığım polise, saatlerin hangi çeyreği çaldığını sordum. Adamcağız saatine baktı ve ikiyi çeyrek geçe olduğunu söyledi. Biraz evvel başlıyan gün, aynı hangi günü idi ? Annemin cenaze gününden hesaplıyarak nihayet tarihi tesbit ettim : benim doğum yıl dönümümdü bu!

Rüyanın haber verdiği ölüm tehlikesini atlatmış mıydım ? Yoksa bu, ikinci bir ihtar mıydı ?

Bende bu şüphe uyanır uyanmaz şehir dışına doğru yönelttiğim adımlarımı geri çevirdim. Taze hava beni kendime getirmişti. Kendimi biraz iyi hissetmeğe başladım. Biraz düşündükten sonra, karımı istediği yere gitmekte ve istediğini yapmakta serbest bırakmakla hata işlediğimi açıkça gördüm.

Derhal geri dönüp evime geldim.

Ortalık hâlâ karanlıktı. Yatak odasındaki mumu yanar bir halde bırakmıştım. Şimdi odanın penceresine bakınca orasını karanlık gördüm. Evin kapısına yaklaştım. Oradan çıktığım zaman, iyi hatırlıyorum ki kapıyı kapatmıştım; şimdi yaklayınca açık buldum !

Evi gözden kaçırmaksızın ortalık ağarıncaya kadar dışarıda kaldım. Sonra içeri girdim. Kulak verdim, ne ses, ne sada ! Mutfağa, oturma odasına, koridora baktım ve bir şeyler göremedim. Nihayet yukarı kata çıkıp yatak odasına girdim. Boştu.

Yerde bir maymuncuk gördüm. Gece eve nasıl girmiş olduğunu şimdi anlıyordum. Ve işte, Rüya Kadın'ın bu, bulabildiğim yegâne izi oldu.

XIII.

Şehirde hayat uyanıncıya kadar evde bekledikten sonra, nasıl hareket edeceğimi danışmak üzere, bir avukata gittim. Zihnim, fikrim altak bulak olduğu için ne yapacağımı bilmemekle beraber bir tek şeye karar vermiştim ki o da, evimi satıp oralardan uzaklaşmaktı. Fakat hiç hesaba katmadığım bir takım zorluklarla karşılaştım. Meğer benim alacaklılarım varmış ve onların hesaplarını tesviye etmeden şehirden ayrılmama imkân yokmuş !

Şaşırıp kaldım. Nasıl şaşırmıyayım ki, ben karımo her zaman haftalık hesaplarımızı kapatmak için muntazaman paralar veriyordum. Şimdi öğreniyordum ki karım, verdiğim bu paraları santimine kadar yiyor ve alacaklılara on parasını bile tediye etmiyormuş ! Ödenmiş hesapları tekrar ödemekten başka çarem yoktu.

Bu çirkin vaziyete düşünce, avukatımın yardımiyle, her şeyi düzeltmeğe karar verdim. Şehirdeki bu mecburi ikamet sırasında iki delilik yaptım. Bunların neticesi olarak karım hakkın-

da bir defa daha, fakat sonuncu olmak üzere, haberler aldım.

Bu delilikterin birincisi, bıçağı üstümde taşımak oldu.

İkincisi ise şu idi: Bir akşam geç vakit, unuttuğum bir noktayı kendisine hatırlatmak için, yalnız başıma ve yaya olarak avukatımın evine gittim. Gerçi oraya salimen vardım ama dönerken bakınız başıma neler geldi? Size anlatayım.

Ortalık zifiri karanlıktı. Yolda beni arkamdan iki kişi yakalayıp bir pasaja sürüklediler ve orada soydular. Üstümdeki bir miktar parayı almakla kalmıyarak bıçağı da götürdüler!

Avukatın fikrine göre — ki ben de aynı düşüncede idim — hırsızlar karımın ahlâk düşkünü arkadaşlarıdır ve bunlar onun teşvikiyle bu işi yapmışlardır. Netekim ertesi gün aldığım tarihsiz ve imzasız bir mektup, bu ihtimali tevsik ediyordu.

Gerçi bunda tarih ve imza yoktu ama Alicia'nın el yazısı olduğu besbelli idi. Bunun ile satırı, bıçağın tekrar kendi eline geçtiğini belirtiyor, ikinci satırı, kendisini döğdüğüm günü hatırlatıyordu. Üçüncü satır ise bu lekeyi kendi kanımla sileceğini ihtar ediyor ve şunları tekrarlıyordu: «Bunu da o bıçakla yapacağım!»

Bu hâdiseler bundan bir yıl önce geçti. Kanun, beni soyanları yakaladı; fakat yine o kanun, şimdiye kadar kârımın izini bir türlü bulamadı.

İşte size hikâyemi anlatmış oldum.

Borçlarımı tamamen ödedikten sonra, evin satışından cebimde ancak beş lira kadar bir para kalmıştı. Dünyanın karşısına, bir defa daha, işte bu halde çıkmak zorundaydım.

Aylarca şurada burada dolaştıktan sonra nihayet yolum, Underbridge'e düştü. Han sahibi, eski zamanlarda, meğer babamın ailesiyle tanışırlarmış. Bana yiyecek ve avluda yatacak yer verdi. Zaten onun bana verebileceği bunlardan başka bir şeyi yoktu ki... Ne versin?...

Köyde kurulan pazar günlerinden maada burada görülecek bir iş yok. Gelecek kış ise han büsbütün kapatılacak ve ben de kendi başımın çaresine bakmak zorunda kalacağım. Eğer kendisine müracaat etsem eski efendim bana mutlaka yardım elini uzatacaktır. Fakat ben bunu istemiyorum. Zira o, bana lâyık olduğumdan çok fazlasını yaptı.

Kaldı ki, bir sene içinde belki de benim ıstıraplarım ebediyen nihayet bulur. Gelecek kış beni tekrar doğum yıldönümümle karşı karşıya getirecektir ve o gün, kimbilir, belki de benim ölüm günüm olacaktır.

Ben hâlâ iddia ederim ki hurafelere inancım yok. Rüyalara da inanmam. Fakat biliyorum ki Alicia Warlock beni takibediyor, beni araştırıp duruyor. Belki yanlış düşünüyorum. Belki de doğru düşünüyorum. Kimbilir?

Üçüncü Hikâye

(Percy Fairbank hikâyeye devam ediyor.)

XIV.

Kendisine yardım için bizden bir haber olması ihtimali olduğunu söyliyerek Francis Raven'den Fairleigh Hall'ün kapısında ayrıldık.

O gece, kendimize tahsis edilmiş olan odanın mahremiyeti içinde, Mrs. Fairbank ile bir münakaşaya tutuştuk. Mevzu, «Seyisin Hikâyesi» idi ve aramızda anlaşmazlığı yaratan mesele de, seyisin kendisine borçlu olduğumuz insani vazifenin ifası keyfiyeti idi.

Benim düşünce tarzım çok pratikti. Francis Raven, kanaatimce, gördüğü garip rüya ile kötü karısı arasındaki müphem bağlılığa kendisini o kadar kaptırmıştı ki zihni, bu mevzu üzerinde, kısmi bir vehme saplanmış bulunuyordu.

Benim teklifim şu idi: kendisine bir miktar para verelim ve şayet ciddî bir tehlike içinde bulunuyor da akıl danışma ihtiyacı hissediyorsa kendisini avukatımıza tavsiye edelim. Bu hasta adama karşı yapılacak yardım hususundaki vazife, bana göre, işte burada başlıyor ve burada bitiyordu.

Halbuki benim mütalâam, karımın düşüncesine uymuyordu. Onun romantik tabiatı galeyana gelerek şu neticeye vardı:

— Gelecek doğum yıl dönümüne kadar ben Francis Raven'i gözden uzak tutmak niyetinde değilim. Öyle yapmak demek, tıpkı son bölümlerini bitirmeden gayet enteresan bir romanı okumaktan vazgeçmek demektir. Ben şu kararda yım Percy; Fransa'ya döneceğimiz zaman, onu seyis olarak beraberimizde götürürüz. Bizim gibi zengin insanlar için atlar arasında bir seyisin fazla veya eksik olmasının ne ehemmiyeti var?

İşte, neşelerimin ve ıstıraplarımın ortağı, aksi tez için ne söyleyebilirsem hiç kabule yanaşmıyor, fikrinde ısrar ediyordu. Evli kardeşlerime bunun nasıl neticelendiğini söylemeğe bilmem lüzum var mı? Ben ilk önce fikrimde ısrar etmekle onu öfkelendirdim. O öfkelenince bu sefer ben sert konuşmaya başladım. Pek tabiî netice olarak o, müşterek yastıkta, başını öte yana çevirerek oğlamaya başladı. Bunun üzerine ne beklersiniz? Hasıl olan netice şu: «Mr.» özürler dileli ve «Mrs.» dâvayı kazandı!

Daha hafta bitmeden Underbridge'e giderek Francis Raven'e, kendisini seyislerimiz arasında bir vazifeye tâyin ettiğimizi söyledik.

İlk önce, ne kadar şanslı bir adam olduğunu anlamakta biçare adam şaşkınlığa düştü. Kendine gelince de pek kibarcasına bize teşekkür etti. Bayan Fairbanks'in şefkat damarları, mutadı üzere kabararak, kır saçlı seyis gûya bir çocukmuş gibi, ona Fransa'daki evimiz hakkında malûmat vermeğe başladı:

— Bu, o kadar güzel eski bir evdir ki, Francis, diyordu, ne kadar övsem azdır. Hele o bahçeleri insanı hayrette bırakır! Ahırları, buradaki senin ahırlarından an misli büyüktür: istediğin, beğendiğin odaları seçebilirsin. Evimizin adını öğrenmelisin: ona Maison Rouge derler. Bize en yakın şehir, Metz'dir. Güzel Moselle ırmağı bizden hemen birkaç adım ötede. Canımız bir değişiklik istediği zaman trene atlar, kendimizi Almanya'da buluruz!

(Devamı gelecek sayıda)

KALAMIŞ'TA YAPILACAK OLAN MODERN OTEL

Kalamış'ta 6000 metre kare üzerine modern bir otelin inşasına başlanılmıştır. Otelin en orijinal tarafı koyda yapılacak olan 1500 metre karelik suni adadır. Bu ada üzerinde bir gazino ve plâj bulunacaktır. Tarihi pazar kayıkları modernize edilerek rengârenk boyanacak ve bu kayıklar ile otel müşterileri suni adaya gidip gelecektir. Projeyi mimarlarımızdan Yüksek Mimar Rüknettin Güney hazırlamıştır. Yukarıda otelin maketi görülmektedir.

Sinyor Antonio

Senenin büyük egzotik romanı

SUSI WONG

Bütün Hon - Kong gibi sizi de büyüliyecektir

Pek yakında

Hayat Sahifelerinde

ŞAHESER ROMANLAR

Fevkalâde bir roman daha veriyor!..

SENİ SEVMEK KADERİM

Yeni Çıktı

Yazan: Sinclair LEWIS
Çeviren: Vahdet GÜLTEKİN

ŞAHESER ROMANLAR
EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ...
GÜVEN YAYINEVİ
Galatasaray Tekyon Nevbahçesi 9, 11 İstanbul

MÜZİK

Haberler

Temmuz sonunda Ontario'da başlıyacak Shakespeare Festivali'ndeki Duke Ellington konserinde Prenses Margaret'in de hazır bulunacağı söyleniyor... Ted Heath'in «Little Serenade» ve «I've Got The World On A String» adlı parçaları hayli plâğı Amerika'da büyük rağbet gördü... Pat Boone'un yeni plâğında «Sugar Moon» ve «Cherie, I Love You» isimli iki şarkı bulunuyor. Pat, ilk çocuğu, üç buçuk yaşındaki Sherry'nin şarkı söylemeyi pek sevdiğini, fakat onu iyi bir ev kadını yapmak istediğini söyledi... Benny Goodman, Brüksel Sergisi'nde vereceği konserlerde Ethel Ennis isimli bir şarkıcıyı empoze edeceğini açıkladı... İtalyan asıllı şarkıcılardan biri daha Amerika'da parlamağa başladı. Genç şarkıcının ismi Connie Francis... «Stomping With Stompanato» adlı parça Eddie Fisher televizyon programında yer aldı... Mario Lanza'nın söylediği «Arrivederci Roma» RCA Şirketi tarafından plâğa alınarak satışa çıkarıldı. Plâğın arkasında sanatkârın «Raintree Country» filminde söylediği «Never Till Now» adlı şarkı var... 12 yıldan beri MGM Şirketi müzik direktörlüğünü yapan Johny Green Lucille Ball — Desi Araz televizyon programını idare edecek... John Wayne ve Frank Sinatra tarafından çevrilmekte olan «Bull By The Tail» adlı filimde trompetist Louis Prima'nın karısı Keely Smith de rol alacak... Mükemmel piyano çalan ve şarkı söyliyen, beyaz perdenin ünlü simalarından George Sanders, plâk koldurmak üzere ABC Paramount Şirketi ile mukavele imzaladı... «Sayonara» filminin Japon yıldızı Miyoshi Umeki, filmin adını taşıyan şarkıyı plâğa koldurmak üzere Mercury Şirketi ile anlaştı... The Four Freshmen grupunun son plâğı «Whistle Me Same Blues» adlı parçayı taşıyor... Keely Smith'in «I Wish You Love» adlı albümünde bir çok sevilmiş melodi yer alıyor... Jimmie Rodgers MGM filim şirketi ile yedi yıllık bir mukavele imzaladı. Ilk olarak «Snob Hill» adlı filimde rol alıyor... Mamie Van Doren ilk albümünü Capitol hesabına yayınladı... İsveç'e giden İngiliz şarkıcısı Tommy Steele, Stockholm hava meydanında kendisini saatlerce bekliyen hayranlarına görünmeden bir otomobille meydanın arka kapısından kaçtı. Bu hareketinin binlerce hayranını rencide ettiği söyleniyor... Memphis'i ziyaret eden Natalie Wood, gazeteciler taarfından Elvis Presley'le olan arkadaşlığı hakkında sorulan sualleri cevaplandırmadı... Dean Martin'in «Return To Me» adlı şarkısını havi plâk Amerika'da en çok satılan plâklar arasında... «Ella Fitzgerald and Billie Holiday at Newport» adlı albümde «I Got It Bad And That Ain't Good», «Body And Soul», «I Can't Give You Anything But Love» ve «Lady Sings The Blues» gibi sevilmiş şarkılar yer alıyor... Dean Martin ve Robert Wagner, 20th Century Fox Şirketi'nin «The Big War» isimli filminde yer alacaklar... Yeni gruplardan «The Shirelles» in «I Met Him On Sunday» adlı plâğı umulan alâkayı görmedi... Günden güne ismi daha çok duyulan Jackie Wilson'un «He's So Fine» adlı albümünde, «Danny Boy», «As Long As I Live», «Reet Petite» ve «To Be Loved» gibi güzel parçalar var. Münekkidler şarkıcının ikinci bir Sammy Davis olabileceğini söylüyorlar. Hatırlanacağı gibi Sammy Davis de kardeşinin bestesi olan «Sen For Me» adlı şarkıyla kısa zamanda sevilen şarkıcılar arasına katılmıştı... Frankie Laine dramatik şarkılarından bir yenisini daha plâğa doldurdu: «My Gal And A Prayer»... Buddy Holly'nin «Rock Around Olive Vee» adlı plâğı, şarkıcının Cricket'lerden ayrı olarak söylediği iki şarkıyı ihtiva ediyor... Dizzy Gillespie'nin Columbia hesabına doldurduğu albümde orkestranın Newport Festivali'nde çaldığı bütün parçaları ihtiva ediyor. «Dizzy's Blues», «Doodlin'», «Manteca», «Cool Breeze» ve «I Remember Clifford» gibi sevilmiş melodileri çalan orkestrada Gillespie'den başka Wynton Kelly, Al Gray, Billy Mitchell ve Pee Wee Moore bulunuyor... Iki yıl önce Ingiltere'de Amerikan Korku Romanlarına karşı amansız bir kampanya açılmış, çocuklar üzerindeki menfi tesirleri aşikâr olan bu gibi neşriyatın memlekete sokulması yasak edilmişti. Şu günlerde buna benzer bir kampanya da «Korku plâkları» aleyhine açılmış bulunuyor. Bu plâklardan ilki John Zancherle isimli bir şarkıcı tarafından söylenen «Dinner With Dracula» (Drakula ile Akşam Yemeği». Saçma sapan lerden müteşekkil ve hiçbir değeri olmıyan bu plâğın ve emsallerinin Ingiltere'de satılmaması için bir yasak konmasına bir gün meselesi nazarı ile bakılıyor... Don Lang'ın «Hand Jive» adlı albümünde «6.5 Hand Jive», «Riverside Rock» Texas Tambourine», «It's Time To Jive», «Red Planet Rock», «Rock Around The Coochouse», «Hand Jive Boogie »adlı parçalar var... Yeni parlamıya başlıyan Mastersounds grupu «Stars Of Jazz» adlı Hollywood televizyon programında ilk defa yer alacaklar... Satışa yeni çıkarılan caz plâkları: «Jazz At The Black Hawk» Dave Brubeck, «Such Sweet Thunder» Duke Ellington, «Jazz Ultimate» Bobby Hackett ve Jack Teagarden, «Basie Was Here» Count Basie, «For Musicians Only» Dizzy Gillespie, Stan Getz ve Sonny Stitt... The Four Aces grupunun son plâğı «Rock'n Roll Rhapsody» dir.

Nat King Cole, rock'n roll temindeki balladlarından ikisini plâğa doldurdu. Şarkıcının kendi bestesi olan «With You In My Mind» ve «Angel Smile» ın da diğerleri gibi alâka göreceği umuluyor. Resimde Cole, Johnnie Ray ile.

Tommy Sands'in «Teenage Doll» adlı şarkıyı taşıyan plâğı acaba kendisine «Teenage Crush» gibi bir altın plâk daha kazandırabilecek mi? Resimde şarkıcı «Sing Boy Sing» filminde birlikte oynadığı Lili Gentio ile görülüyor.

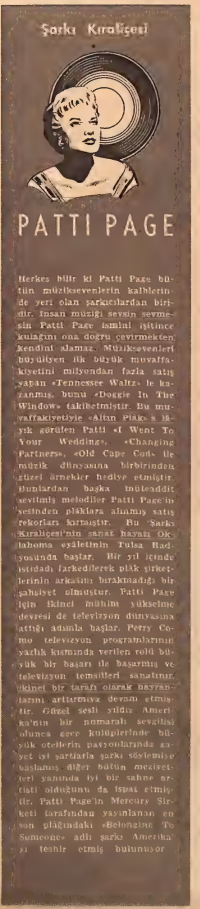

Herkes bilir ki Patti Page bütün müzikseverlerin kalblerinde yeri olan şarkıcılardan biridir. Insan müziği sevsin sevmesin Patti Page ismini işitince kulağını ona doğru çevirmekten kendini alamaz. Müzikseverleri büyülüyen ilk büyük muvaffakiyetini milyondan fazla satış yapan «Tennessee Waltz» le kazanmış, bunu «Doggie In The Window» takibetmiştir. Bu muvaffakiyetiyle «Altın Plâk» a layık görülen Patti «I Went To Your Wedding», «Changing Partners», «Old Cape Cod» ile müzik dünyasına birbirinden güzel ümitler hediye etmiştir. Bunlardan başka müteaddit sevilmiş melodiler Patti Page'in yesinden plâklara alınmış satış rekorları kırmıştır. Bu Şarkı Kraliçesi'nin sanat hayatı Oklahoma eyâletinin Tulsa Radyosunda başlar. Bir yıl içinde istidadı farkedilerek plâk şirketlerinin arkasını bırakmadığı bir şahsiyet olmuştur. Patti Page için ikinci mühim yükselme devresi de televizyon dünyasına attığı adımla başlar. Perry Como televizyon programlarının yazılık kısmında verilen rolü büyük bir başarı ile başarmış ve televizyon temsilleri sanatının ikinci bir tarafı olarak hayranlarını artırmaya devam etmiştir. Güzel sesli yıldız Amerika'nın bir numaralı sevgilisi olunca seçe kalliğerinde büyük otellerin pavyonlarında ayrıyet iyi şartlarla şarkı söylemiye başlamış diğer bütün meziyetleri yanında iyi bir sahne artisti olduğunu da ispat etmiştir. Patti Page'in Mercury Şirketi tarafından yayınlanan en son plâğındaki «Belonging To Someone» adlı şarkı Amerika'yı teshir etmiş bulunuyor

HARİKA KUKLALAR İSTANBUL'DA...

Renk renk çeşitli elbiseleriyle sahnede konuşup kavga eden, oynayıp zıplıyan 2000 kukla, bugüne kadar dünyanın dört bir tarafında olduğu gibi şimdi de İstanbulluları hayran bırakmakta, kahkahalarla güldürmektedirler.

Şehrimizde temsiller vermekte olan Piccoli kukla tiyatrosunun patronu Vittorio Podrecca, tiyatro'nun Walt Disney'i sayılır. Harika bebekleriyle bütün dünyayı hayran bırakan bu adam, Nobel mükâfatına namzed gösterilmiş, muhtelif üniversitelerce fahri doktorluk payesi tevcih edilmiş ve bir düzineye yakın devlet kendisini en yüksek madalyalarla taltif etmiştir. Vittorio Podrecca cansız bebeklerine öyle hayatiyet ve kudret verir ki, küçük Maestro Piccolini'nin piyano konserini dinliyenler karşılarında hakiki bir virtüoz olduğuna inanırlar.

2000 KUKLA — Tiyatro, kırk yıldır dünyanın dört bir ucuna yaptığı seyahatlerde 36 muhtelif memlekette tam 20.000 temsil vermiştir. Ceman 40 teknisyen, müzisyen, şarkıcı ve operatör, tahtadan mamul 2000 kuklaya büyük ustalıkla hayat verirler. Oyunları seyredenler, bunların cansız bebekler olduklarını çok kere unuturlar. Resimde tiyatronun patronu Vittorio Podrecca kuklalar arasında görülüyor.

ITALYA GÜZELİ KUKLALAR ARASINDA — «Piccoli di Podrecca» kukla tiyatrosunun bir hususiyeti de aktüaliteye geniş önem vermesidir. Maurice Chevalier, Joséphine Baker gibi tanınmış Music - Hall artistleri temsil programına dahildir. Italya güzeli ise temsillerde canlı olarak rol almıştır. İstanbul'daki temsillere Safiye Ayla, Münir Nurettin gibi sanatçılarımızın kuklalarının da katılacağı söyleniyor.

HARİKA BEBEKLER — Tanınmış operalar, baleler, folklar sahneleri, sirk numaraları, masal tabloları, komik skeçler bu tiyatronun geniş programında yer alır. Bu tahta kuklalar, Don Pasquale operasından bir İspanyol boğa güreşine, Peru'daki bir köy düğününden Mississipili zenci şarkıcıların hazin nağmelerine kadar her şeyi aynı mükemmellikte canlandırır. Resim bir «Denizaltı fantezisini» gösteriyor.

Yıldızınız diyor ki...

(30 MAYISTAN 5 HAZİRANA KADAR :) Önünüzdeki hafta mühimde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Uzun zamandır kendinizi yalnız hissetmenizin bir sebebi olmalı, bunu bildiğiniz zaman bu haleti ruhiyeden kurtulmanız kolaylaşacaktır. Mesleki hayatınız daha çok çalışma icabettirecek günlere doğru gidiyor.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Teşebbüslerinizin semeresini görmek üzeresiniz. Sizi hoş bir sürpriz bekliyor. Bazı hususlarda anlaşamadığınız bir arkadaşınızın yardımını göreceksiniz. His hayatınız hareketlenmek üzere. Sıhhatiniz normal.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Anı karar vermemelisiniz. Çok defa yürüdüğünüz yoldan geri dönmemek durumuyla karşılaşabilirsiniz. Hareketlerinizi takibetmek istiyenler var. Çalışmalarınızı hiçbir zaman aksatmayınız. Sizi düşünen biri var.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Kendinize olan güveni kaybetmeniz hiç de iyi olmaz. Bu ihtibarla bir işe başlamadan önce moralinizi takviye etmelisiniz. Şahsi bir işiniz neticelenmek üzere. Mesleki bakımdan bir az daha çalışmaya ihtiyacınız var.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Lüzumsuz hareketlerden kaçınmanızı bilmelisiniz. Aksi halde olmasını arzu etmediğiniz hâdiselerle karşı karşıya kalabilirsiniz. İyi günlere giriyorsunuz. Arkadaşlar arasındaki toplantı enteresan olabilir.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Kendinize bir parça çekidüzen vermelisiniz. Böylece bundan sonra daha normal günlere girebilirsiniz. Geçen günlerin bazı lüzumsuz hâdiselerini unutmaya çalışın. Gayretli görünmelisiniz, takdir edileceksiniz.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Hissi bağlarla bağlandığınız kimse size bazı şeyler anlatmak istiyebilir. Kendisine bu imkânı vermelisiniz. İş hayatınız daha iyi günlere girmeli. Bunun için de gayret göstermelisiniz. Sıhhatiniz normaldir.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Çalışmalarınızda bir istikrar görülmüyor. Daha fazla gayret göstermelisiniz. Şahsi işleriniz için kısa bir yolculuk yapabilirsiniz. Mali durumunuzdaki düzensizlik yoluna girecek. Sıhhatinis için endişe etmeyin.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Teşebbüslerinizde geç kalıyorsunuz. Bu bakımdan his hayatınız istediğiniz istikrarı bir türlü bulamıyor. Hafta sonunda bir toplantıda olabilirsiniz. Maddi durumunuz normaldir. Sıhhatinizi kontrol istiyor.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Düşündüğünüz şey aslında o kadar önemli değil. Bazan üzerinde durulmıyacak şeyleri mesele yapıyorsunuz. Bu huyunuzdan vazgeçmelisiniz. Şahsiyetinizi kimsenin tesiri altında bırakmamanız lâzım.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Muvaffakiyetli yürüyen iş hayatınız ileride daha iyi günlere doğru gidiyor. Çalışma gücünüzü en namüsait şartlarda dahi kaybetmeyin. Eski bir arkadaşlık yeniden sahneye geliyor. Birbirinize çok kıymet vermelisiniz.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Bazı hallerde içinize kapanık bir görüşünüz oluyor. Bazan da tamamen aksi. Hasılı çok cepheli bir insan intibaını bırakıyorsunuz karşınızdakinde. His hayatınız biraz karışmış. Mamafih iyi günlerdesiniz.

GÜL-OK
KONFEKSİYON

yazlık bir modelini takdim eder:

MODEL : 537
Poplin Satine Elbise
Fiat ..... TL. 80,50

Mevsim için hazırlanan zengin çeşitli koleksiyonumuzu Gül-Ok mağazalarında görünüz.

Posta ile tediyeli sevkiyat yapılır
Müracaat
Posta K. No. 412
GALATA

Toptan satış : Duvardibi 3/5
Elmadağ — Telefon 47 12 41

PAMUKKALEDE

TİYATRO — 2100 senelik bir geçmişi olan ve tarihî devirlerde birçok festivallerin tertiplendiği Hierapolis'in (Mukaddes Şehir) harabe gölgeleri insanla dolmuş, geri kalan halk tenteler ve şemsiyeler altına sığınmıştı. Eğlencelerin yapıldığı kırk beş sıralı muazzam açıkhava tiyatrosunun anfisi ise köylü - şehirli; yerli - yabancı bir yığın renkli halkla tıklım tıklım dolu idi.

KEMERALTI — Köftecilerin Denizli'den taşıdıkları masa ve sandalyelerle seyyar lokanta ve meyhane haline getirdikleri üstü kapalı harabede henüz öğle olmadan rakı ve bira şişeleri yarı yarıya azalmış, diller dolaşmağa, nâralar atılmağa başlanmıştı.

REKABET — Yılan oynatma ve kılıç yutma hünerleri gösteren bir grupun çığırtkanı tiyatrodaki eğlencelerle rekabet için çadırının önüne çıkmış, bütün konuşma kabiliyetini kullanarak halkı çadıra girmeğe davet ediyordu.

ELEKTRA — Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü öğrencileri sahne, orkestra ve seyirci yerleri bugün de oldukça iyi bir durumda olan Hierapolis tiyatrosunda Elektra ve Kaynana piyeslerini oynadılar. Bunu Sarısözen'in halk türküleri, millî oyunlar ve Kara Yılan'ın davulu takibetti. Tiyatro dışında muazzam bir kalabalık da arka plânda görülen harabe sahasına yayılmıştı. Vaktiyle 100.000 nüfusu olan harabe şehir o günleri tekrar yaşar gibi bir hareket ve canlılık içinde idi.

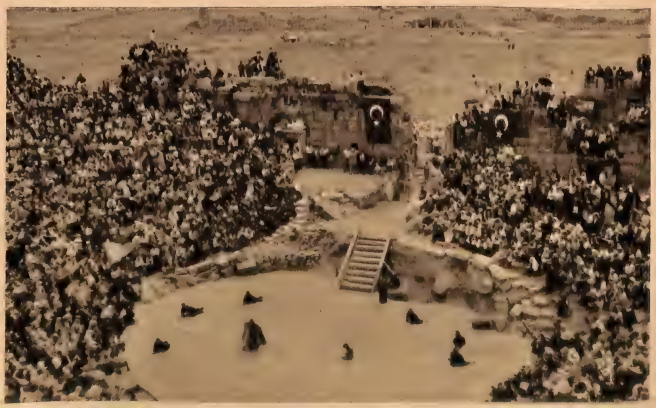

BAYRAM

20.000 i AŞAN BİR İNSAN TOPLULUĞU DENİZLİ'NİN TARİHÎ HİERAPOLİS ŞEHRİNDEKİ PAMUKKALE'DE YILLIK ŞENLİKLERİ KUTLADI.

RÖPORTAJ : FİKRET ARIT — FOTOĞRAFLAR : EROL DERNEK

2100 yıllık bir geçmişi olan harabe şehrin duvar gölgeleri hariç, müthiş güneşe karşı tek ağaç altı bile bulunmamasına; içecek su olmamasına; en az kırk dakika süren 22 kilometrelik yolun tozuna ve tam eğlencelerin ortasında başlıyan Kırkikindi yağmurunun azizliğine rağmen tarihî Hierapolis şehrini dolduran 20.000 in üstündeki kalabalık evlerine memnun olarak döndü. Bu hal şunu gösteriyordu : Büyük merkezlerden uzakta yaşıyan vatandaşlar büyük bir gezme ve eğlenme ihtiyacındadır. Yalnız Denizli vilâyet merkezi değil, civar vilâyet ve kazalardaki aydın kişiler Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü öğrencilerinin temsil edeceği piyesleri görmek için Pamukkale'ye gelmişlerdi. Köylüsü, kasabalısı ve şehirlisi ile muazzam bir halk topluluğu millî oyunları seyretmeğe, halk türkülerî dinlemeğe gelmişlerdi. Bir kısmı bu fırsattan istifade ederek dünya harikası Pamukkale'yi görmeğe koşmuştu. Daha başkaları içkili bir âlem yaparak felekten bir gün çalmağa niyetlenmişti. Bu uğurda da her türlü eziyet ve yorgunluğu göze almışlardı. Memnun olarak da döndüler.

Aynı zamanda Denizli Turizm Derneği Başkanı olan Denizli Valisi Vefki Ertür'ün büyük gayreti ve başta Denizli Maarif Müdürü İshak Bakiler olmak üzere âbir ilgililerin çalışmaları ile halkın bu büyük ihtiyacını senede bir gün dahi olsa geniş ölçüde karşılamak, bu tabiat harikası tarihî bölgeyi umuma tanıtmak gayesi ile iki senedir Denizli'de Pamukkale Eğlenceleri tertibediliyordu. İkinci Pamukkale Eğlenceleri bu sene 18 mayısta kutlandı. Bu tarih, konservatuvar öğrencilerinin ancak o gün gelebilmeleri yüzünden tesbit edilmişti. Ayrıca Muzaffer Sarısözen ve arkadaşları, Kara Yılan da davet edilmiş, mahallî millî oyunlar ekipi kurulmuş, ilkokul öğrencilerinden bir mehter takımı teşkil edilmişti.

Bütün Denizli otelleri cumartesi günü davetliler, eğlenceleri takibetmek üzere civar vilâyet, kaza ve köylerden gelmiş olanlar ve her zamanki yabancı turistlerle dolmuştu. Yine aynı gün şerbetçisinden köftecisine kadar büyük bir esnaf topluluğu konvoylar halinde Pamukkale'nin yolunu tutmuştu. Pazar sabahı saat üçten itibaren de kamyon ve otobüsler sıcağa kalmak istemiyen halkı Pamukkale'ye taşımağa başladı. Sekizde harabeler şehri hemen hemen yükünü almıştı. Sağlık, danışma ve asayiş çadırları kurulmuş; eğlencelerin yapılacağı açıkhava tiyatrosunda tertibat alınmış; esnaf tentelerini germiş; harabelerin üstü kapalı bir kısmında köfteciler faaliyete geçmiş; ilk kadehler tokuşturulmağa başlanmıştı. Yaşlılar uydurma tenteler altında yorgunluk çıkarıyor; gençler, harabeler diyarında kayniyan kireçli suyun meydana getirdiği kademeli terasları, pamuk yığınları gibi emsalsiz güzellikteki terassübatı seyrediyorlardı.

Saat 13.30 da başlıyacak eğlenceleri seyretmek üzere açıkhava tiyatrosunu dolduran ve güneşin sıcağı ile taşın sıcağı arasında kalan halk, bir renk karışımı içinde erimiş gibiydi. Kadın - erkek, şehirli - köylü, sivil - subay, büyük - küçük, Türk - ecnebi burada Elektra'dan Kara Yılan'a kadar devirleri seyrettiler. Halk türküleri ile coşup millî oyunlarla heyecana geldiler. Bu arada on beş dakika kadar süren bir yağmur tiyatroyu yarı yarıya boşalttı, birçoklarını da artar korkusu ile Pamukkale'den kaçırdıysa da gene güneş açtı ve eğlenceler devam etti.

Şenlikler bittiği zaman gün de ufka yaklaşmıştı. Orta zamandan itibaren tedricen boşalan Hierapolis gibi Pamukkale de boşalmağa başladı. Fakat iniş yolunun darlığı yüzünden, giden vasıtalara ve müşteri olmak için gelenlere münavebe ile iniş - çıkış müsaadesi verildiği için bu boşalma saatlerce sürdü. Hierapolis tekrar asırlarca öncesinin sükûnetine bürünmeye, harabeler arasında ve fundalıklarda yalnız serin bir rüzgâr esmeğe ve su sesinden başka ses duyulmamağa başladığı zaman gece yarısı olmuştu. O saatte, günün yorgunluğunu çoktan unutmuş bir kalabalık, Pamukkale dekoruna bürünmüş Sümerbank fabrikası salonlarında verilen balода neşe ile dansediyordu.

Denizli valisinin büyük bir gayretle 1959 a kadar tahakkukuna çalıştığı 22 kilometrelik yol asfaltlandığı, hattâ gidiş ve geliş olmak üzere iki ayrı yol yapıldığı; 14 kilometre uzaktan getirilen ve sekiz kilometrelik kısmı tamamlanmış olan tatlı su 1958 sonunda geldiği; dikilen 3000 okasya yetiştiği; Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti Hierapolis harabelerinin restorasyonunu yaptırdığı zaman Pamukkale eğlenceleri yalnız civar vilâyet, kaza, köy ve bazı iyi niyet sahibi kimselerle kalmıyarak geniş ölçüde ziyaretçilere hitabedebilecek, Bergama ve Antalya kermesleri ile tarihî bir bütün teşkil edecektir.

PAMUKKALE — Bu resim Pamukkale'nin kireç tessübatından meydana gelmiş kat kat teraslarında şenlik günü eğlenenleri göstermektedir. Bu tabiat harikasını yaratan suyun resimli hikâyesini **GELECEK HAFTA-KI** sayımızda okuyacaksınız.

BALO — Pamukkale eğlencelerinin yapıldığı 18 mayıs gecesi, Sümerbank fabrikasının Pamukkale dekoruna bürünmüş salonlarında bir balo verildi. Fotoğrafta ön plânda Denizli valisi Vefki Ertür ile eşi, danseden davetliler arasında görülüyor.

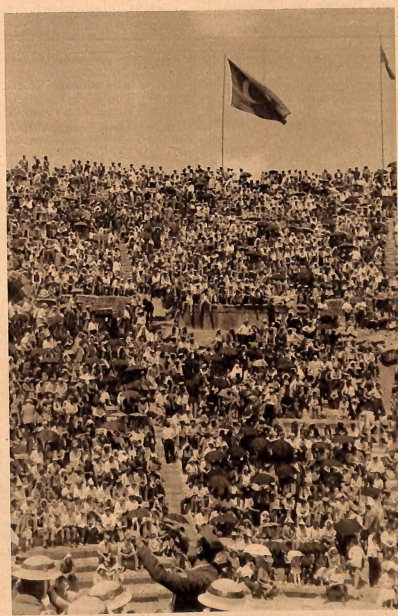

BEKLENENLER — Hierapolis için tasavvurlar tahakkuk ettiği zaman burası ile Pamukkale yerli ve yabancı turist bakımından büyük bir gelişmeye sahne olacak, açıkhava tiyatrosunu dolduranlar arasında büyük ölçüde turistler de bulunacaktır.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Şevket +

Erkek ve kadın isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçada azamet, celâl, haşmet, heybet anlamına gelir. Adaşlar arasında Meşrutiyet inkılâbının meşhur simalarından Mahmut Şevket ve Şevket Turgut Paşalar, «Tarihi Harb» ve «Fenni Harb» adındaki eserleri yazmış olan Mustafa Şevket Paşa, 1944 te vefat eden tanınmış ve kıymetli ressamlarımızdan Şevket Dağ da bulunmaktadır.

İclâl +

Kadın isimlerindendir. Arapçada büyütme, ağırlama, tâzim, ikram anlamlarına gelir. Dilimizde büyüklük, azamet, celâl karşılığı olarak da kullanılır.

Özel +

Öz Türkçeden alınan, hususi anlamına gelen bu isim soyadı olarak da kullanılmaktadır. Adaşların hepsi gençtir.

Esen +

Öz Türkçede sağlık demektir. Sâlim isminin karşılığıdır. Kadın ismi ve soyadı olarak da kullanılmaktadır.

Bergin, Bengin +

Dile güzel geldiği için tertiplenmiş kadın isimlerindendir. Soyadı olarak da kullanılmaktadır.

Nail, Naile, Naili +

Kadın ve erkeklerimizde kullanılan bu isim Arapçada muvaffak olan, istediğine kavuşmuş bulunan anlamına gelir. Adaşlar arasında İslâm Halifesi Hazreti Osman'ın kızı Naile, 1666 da vefat eden divan şairlerimizden Mustafa Naili, 19. Asrın tanınmış şairlerinden Salih Naili, İstiklâl Savaşı'nda yararlıkları görülen generallerimizden merhum Şükrü Naili de bulunmaktadır.

Baykal +

Güney Sibiryanın Moğolistan'a yakın bölgesinde bulunan büyük ve derin bir gölün adıdır. Erkek ismi olarak kullanılır.

Emred +

Erkeklerimizde kullanılan bu isim Arapça'da «daha sakalı ve bıyığı çıkmamış delikanlı, yetişkin erkek çocuk» demektir.

Fâkihe +

Kadın isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçadır. Sevindiren, şenlendiren demektir. Adaşlar arasında kadın yazarlarımızdan Fâkihe Odman da bulunmaktadır.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından sorulmuştur.

Hayat Doktoru

Güneş yanıkları

Güneş hem hayat verir, hem de alır. Çabuk yanacağım diye uzun müddet güneşte kalarak yapılan acele güneş banyolarının ne kadar tehlikeli olduğunu biliyor musunuz ? Aşağıda, kimlerin nasıl güneşlenebileceğini ve güneş yanıklarının ne şekilde tedavi edilmesi lâzım geldiğini anlatıyoruz.

Dr. RECEP DOKSAT

GÜNEŞ ışığındaki, mor - ötesi (ültraviyole) ışınlarının, derideki bazı maddeleri D vitamini haline getirdiğinin keşfi bir moda yol açtı : Güneş banyosu !

İngiltere kış mevsiminde havaların günlerce hâtta haftalarca kapalı ve sisli gitmesi neticesi olarak bilhassa küçük çocuklarda görülen bir kemik hastalığı nazarı dikkati çekmişti. Yapılan araştırmalar bunun uzun zaman güneşten mahrum kalmaktan ileri geldiğini gösterdi.

D vitamininin, kemiklerin kireçlenmesi için pek lüzumlu bir madde olduğu muhakkaktır. D vitamininden mahrum kalan çocuklarda, «raşitizm» denen kemik hastalığı ortaya çıkar. Keza yetişkinlerde de, D vitamini noksanlığı, osteomalasi denen hastalığı hasil eder. Bu vitamin bazı yiyeceklerde vardır, amma güneşin tesiriyle bizzat vücutta imali daha faydalıdır.

Güneşten ve onun şifalı şualarının nimetinden mahrum şimal memleketleri halkı, bir parça güneş ışığı görünce, hemen güneşlenmeğe koşarlar.

Güneşin hayat verici rolünün tıbbi değeri anlaşılınca, güneş banyosu modası da bütün dünyayı sardı. Bronz renkli yanık ten, sıhhat ve gençlik alâmeti sayılıyor. Güzellik telâkkisi de bu modaya uydu. Artık erkekler, beyaz tenli kadınlardan değil, kararmış derililerden hoşlanır oldular. Hanımlar için de öyle. Bir delikanlı görünüşüne kavuşmak ve hanımlar tarafından beğenilmek arzusu ile, plâjlarda istakoz gibi kızaran yaşlı başlı erkeklerin, hattâ ihtiyarların kavrulmaları da bunun en bariz bir şekilde göstermektedir.

Hele, bir an evvel yanmak, tunçlaşmak isteği, gelişi güzel, tehlikeli derecede uzun güneş banyolarına yol açıyor.

Memleketimizde Akdeniz iklimi hâkimdir. Bizim yazlarımızda en uygun güneş banyosu saatleri sabahları ve akşam üzerleridir. O zamanlarda bile, tedricen, yavaş yavaş, her gün biraz arttırarak güneşlenmek lâzımken; öğlen sıcağında kumlara serilip, saatlerce yananlar var. Tabiî bu aceleciliğin cezası daha o akşam kendini gösteriyor : güneş yanığı ! Kızartıdan, su toplamasına ve cılk yaraya kadar bir yığın eziyet ve külfet.

Bu yanıkların tedavisini söylemeden evvel, itiâdi olden bırakmadan yanmak lüzumunu hatırlatmak isteriz. Vermilierin, pek küçük çocukların, tansiyonu yüksek kimselerin, damar sertliğinden mustarip olanların, güneş banyosundan fayda yerine zarar görecekilerini de ilâve edelim.

Güneş yanığından nasıl korunmalı ? Teenni ile yanmak başta olmak üzere, % 5 nispetinde (salicylate de methyle) adlı maddeyi deriye sürmek faydalıdır. Bilhassa uzun zaman kuvvetli güneş ışığına maruz kalan kimselerde bu ilâç tavsiyeye şayandır. Zira, güneş sadece yanık değil, deri kanseri de yapabilir.

Güneş yanıklarına ne yapmalı ? En rahatlatıcı ilâç ıslak kompres tatbikidir. Doymuş «acide Borique» ve % 5 lik «solution acétate d'alumine» kompresleri tavsiye edilebilir.

Ağır ve yaygın güneş yanıklarında, nişasta banyoları kadar iyi tedavi yoktur. Su oda harareti'nde olmalı ve banyo sık sık tekrar edilmelidir.

PUL ve TARİH

PULLARA KONU OLAN RUMELİHİSARI

Esaslı bir tamir ve restorasyondan sonra İstanbul'un 505. fetih yıldönümü münasebetiyle dün halkın ve turistlerin istifadesine açılan Rumelihisarı, zaman zaman pullarımıza konu teşkil etmiştir. 1914 te Londra'da basılan ve Türk motifleri ile süslü çerçeveler içinde İstanbul manzaraları bulunan normal serinin 20 paralık kırmızı pulunda hisarın Zağanos Paşa burcu, aynı serinin 50 kuruşluk pulunda da hisarın Küçüksu kıyılarından görünen

bir panoraması vardır. 19 mayıs 1950 de tedavüle çıkarılan 40×50 ebadındaki 60.000 sayılık uçak pulunda ise hisarın kuşbakışı bir manzarası, 1951 yılında İstanbul'da yapılan Parlâmentolararası Onbirinci Konferans'ı hâtıra serisinin 60 kuruşluk pulunda yine Rumelihisarının güzel bir görünüşü mevcuttur.

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ:

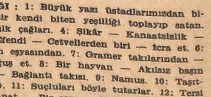

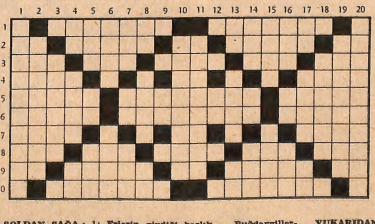

SOLDAN SAĞA : 1: Erlerin giydiği başlık — Buğdaygillerden ekinlere zarar veren bir bitki. 2: Bir renk — Zaman — Yılın bölümlerinden — 20. asrın en büyük buluşlarından biri — Bir harfin okunuşu. 3: Tanrı — Bir hayvan — Gelir getiren şey — En basit deniz ve nehir taşıdı — En önemli bir uzvumuz. 4: Bayındır, işlenmiş anlamına gelen farsça bir kelime — Beyaz — Bir renk. 5: En kalın tp — Kamere nigâh eyliyen — Tuvalet, bahçe ve dokuma araçlarından biri. 6: Sürdürme — Rekiben kadınlarımıza dünyayı zindan eden örfü — Tahacci etme. 7: Ayakkabı kunmalarından — Diyapazonun çıkardığı ses — Pay, asar. 8: Tatlının aksi — Matem — İskambilde bir isim — Bir emir — Zaviye. 9: Arap harflerinden biri — Yorgunların, aradığı — Tanrı — İç organlarımızdan — Baş. 10: Bir balıkçı tabiri — Asker borusu

YUKARIDAN AŞAĞI : 1: Büyük yarı üstadlarımızdan birinin lâkabı. 2: Bir kendi biten yeşilliği toplayıp satan. 3: Yeni evlilerin ilk çağları. 4: Şikâr — Kanaatsizlik — Hayret nidası. 5: Efendi — Cetvellerden biri — İcra et. 6: Gelir — Eski şiirin eşyasından. 7: Gramer takılarından — Bir renk — Derağuş et. 8: Bir hayvan — Akılsız başın zahmetini çeken — Bağlantı takısı. 9: Namus. 10: Taşıtlardan biri (Çoğul). 11: Suçluları böyle tutarlar. 12: Yemi yama. 13: Güzel sanat — Bir soru — Nota. 14: Habeşlerde ünvan — Bir soru — Kışın süsü. 15: İşimleri bir — Kavga biçağı. 16: Canın yongası — Uzak işareti — Sıcak mevsim. 17: Bir hastalık — Okuyucu — Bir harfin okunuşu. 18: Ucu uzun çuha külâh (Eski terim). 19: İstanbulda dört şekliden biri. 20: Tanzimattan önceki Sadrıazam makamı.

KARİKATÜR

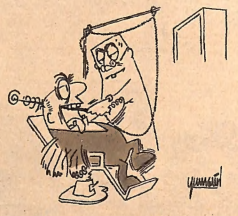

— Müşteri sakin olunca dişçilik çok zevklidir.

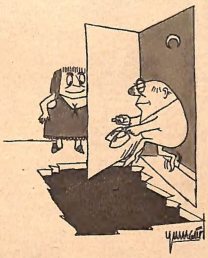

YAZISIZ

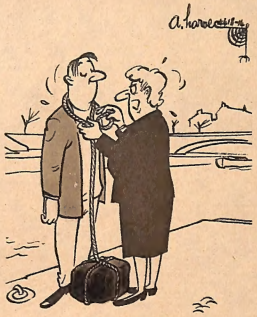

— Ölüp gideceksin, hâlâ bir ip bağlamasını öğrenemedin.

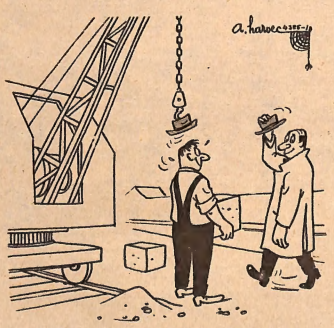

YAZISIZ

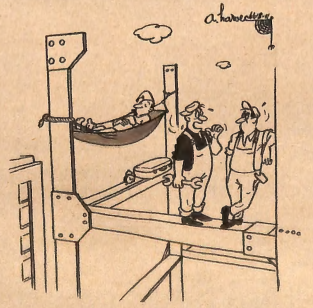

— Müstakbel kiracı. İşi sağlama bağlıyor.

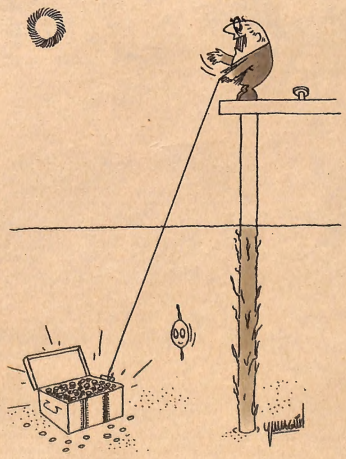

— Hay Allah kahretsin. Olta gene takıldı.

Değişen Tarih... Değişen Talih

Rumelihisarı 1453 te dünya **tarihinin** değişmesinde mühim rol alan yerlerden biri olmuştur.

Bankamızda açtıracağınız en az 200 liralık bir hesapla siz de **talihinizin** dönüm noktasına ulaşabilirsiniz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

3 Ağustos'ta

5

APARTMAN

DAİRESİ

ve

150.000

Lira para ikramiyesi

son para yatırma günü

3 TEMMUZ